

(Φεβρουάριος 2011)

- Μαγκριώτης** ΤΚΑ=12 (11/09). Το επώνυμο δείχνει Εθνικό αλλά το μόνο σχετικό τοπωνύμιο που γνωρίζω είναι ακρωτήρι της Νάξου (Μαγκρί) και δεν νομίζω ότι μπορεί από όνο του να στηρίξει ετυμολογία.
- Μαζανάκος[TN]** ΤΚΑ=5 (12/10). Ίσως υποκοριστικό του Μάζης.
- Μαζανίτης[TN]** ΤΚΑ=4 (12/10). Κοντά στο Αργυρόκαστρο (Αλβανία) υπάρχει το χωριό Mazhan η Mazani. Το επώνυμο δείχνει να είναι Εθνικό.
- Μαζαράκης** Οι Μαζαρακαίοι ήταν φύλο Αλβανών υπο την αρχηγία των Λιόσηδων [ΚΜ]. Τοπωνύμια ονομαζόμενα Μαζαράκι βρισκονται στην Ηπειρο (χωριό), στην Αχαΐα (χωριό, βουνό), στη Γορτυνία (οροπέδιο), και στο Περιστέρι (περιοχή). Σύμφωνα με τον [ΧΣ] απο το Αλβανικό mazi = χωράφι οργωμένο, έτοιμο να σπαρθή→ τόπος πρόσφορος για καλλιέργεια και ετυμολογεί το Μαζαράκης ως mazëra (πληθυντικός τού mazi)+ak. Το mazi επαληθεύεται στα λεξικά (σημαίνει επίσης χρωστική ουσία από τη βαλανιδιά) αλλά τα υπόλοιπα δεν μπόρεσα να τα διασταυρώσω και το mazëra δεν δείχνει να υπάρχει. Η κατάληξη ακ πάντως εμφανίζεται σαν κατάληξη επιθέτων (π.χ., luftar=luftëtar= αγωνιστής, πολεμιστής, μαχητής και luftarak=μαχητικός, αγωνιστικός, πολεμικός).
- Μαζέρας** ΤΚΑ=2 (01/11).
- Μάζης[TN]** ΤΚΑ=88 (12/10). Στην Ελλάδα υπάρχει το χωριό Μάζι (κοντά στο Μούλκι (σήμερα Αλίαρτος της Βοιωτίας) και το Μάζι Ιωαννίνων. Επιπροσθέτως, πριν της μετονομασίες είχαμε τα εξής χωριά:
- Μαζαίικα, ενσωματώθηκε στο Πίοιο, Ηλεία
 - Μαζέικα/Ελατόφυτο, Καλάβρυτα
 - Μάζια/Πολύδωρο Γιάννενα
 - Μάζι/Αριά, Αργος
 - Μάζι/Κουρτέσι, Ηλεία
 - Μάζι/Σκυλολουντία, Ολυμπία
 - Μάζι Νεμέας/Καστράκι, Κορινθία
 - Μάζι Τρικάλων/Ξανθοχώρι, Κορινθία
 - Μάζι/Οινόη, Μεγαρίδα
 - Μάζι/Πευκοχώρι, Λοκρίδα
 - Μάζι/Πολυδένδριον, Αττική
 - Μάζι/Σπάρτα, Μεγαρίδα
 - Μάζι/Τριποδίσκος, Μεγαρίδα.

Επειδή όμως στα Αρβανιτοχώρια συχνά ο έποικος δίνει το όνομά του στο χωριό, δεν είναι προφανές αν οι Μάζηδες ωνομάσανε τα Μάζια (όπως π.χ., στα Μαζέικα) η το αντίστροφο. Με τα στοιχεία πθ γνωρίζω οι δυνατότητες είναι οι εξής:

- Από το mazi, βλέπε και Μαζαράκης
- Από το mazë=(1) ανθογάλα, καϊμάκι, είδος τυριού (2) επικαλύπτουσα μεμβράνη (κρεμμυδιού, αυγού)
- mazhë= (επίθετο) για αρνί με σκούρο καφετί κεφάλι [ΟΑ], μάλλον το ισοδύναμο του καραμπάσα.
- mëz= πουλάρι

Από όλα αυτά κανένα δεν μου φαίνεται καλύτερο από τα υπόλοιπα και ίσως όλα να είναι λάθος. Μία εκδοχή βέβαια είναι ότι ο Μάζης είναι, όπως το ανθογάλα, ότι το καλύτερο, la crème de la crème όπως θα λεγανε οι Γάλλοι. Βλέπε και [&ΚΛ2, &surnames].

TKA=3.

TKA=55. Ο [ΔΤ] το ετυμολογεί από το Τρκ. makadaş= φίλος, σύντροφος. Παρατηρούμε ότι:

- Η Ελληνική έχει υιοθετήσει τη λέξη μακαντάσης= φίλος, σύντροφος, σύμφωνα με το [ΙΜΤ] από το Τρκ. mankadaş
- Στα Οθ. manka ήταν παραλλαγή του manga= (1)στρατιωτικό απόσπασμα (2) μικρό πλήθος, η κατάληξη daş σημαίνει σύντροφος, και το αρχαϊζον mankadaş σύντροφος.
- Οι Τούρκοι επαναλαμβάνουν μερικές φορές μιά λέξη με το γράμμα n μπροστά της. Π.χ., « oğretmen (δασκαλος) moğretmen umurumda değil! » το οποίο χοντρικά σημαίνει Τι κί αν είναι δάσκαλος (η δάσκαλος-ξεδάσκαλος) σκασίλα μου. Παρόμοια ο Μεντερές κάποτε δήλωσε « Stassen giderse, yerine Mtassen delir. Yardımı ondan alıriz»= Και να φύγη ο Στάσσην θα έρθει ο Μτάσσην και θα μας δώσει βοήθεια» ενώ ένας εργάτης παντρεμένος στη Γερμανία με Γερμανίδα εξήγησε πως συνεννοούνται λέγοντας «Tarzanca Marzanca» όπως ο Ταρζάν (με τήν Τζέην η, ίσως, τη τσίτα). Παρόμοια χρησιμοποιείται και το «arkadaş markadaş».

Σε τελική ανάλυση η επιλογή είναι ανάμεσα στο markadaş με πτώση του r και στο mankadaş με πτώση του n και, προφανώς, ότι και να επιλέξουμε, η σημασία είναι η ίδια.

Μακαντάνης
Μακαντασης
[TN]

Μακαράς,
Μακαρατζής,

makara=τροχαλία, μπομπίνα, μασούρι, ράουλο, κουβαρίστρα, καρούλι (βαμβακοκλωστής), μακαράς. Μεταφορικά αναφέρεται σε

- Μακαρέζος** κατι ακατάπαυστο η ακατάσχετο (γέλια, τραγούδι, ομιλία) η σε κοροϊδία, δούλεμα. Makaraci είναι και το όνομα πόλης της Τουρκίας στη μαύρη θάλασσα
- Μαμαλάκης** *****
- Μαματζής[TN]** ΤΚΑ=4 (11/08). Στα Τρκ. mama= (1) μητέρα (στη γλώσσα των νηπίων) (2) τσατσά, ιδιοκτήτρια/διευθύντρια μπουρδέλου ενώ mama= (1) φαγητό μωρού (2) φαγητό στη γλώσσα των νηπίων, μάμ. Στον ΤΚΚΕ Mamaci δεν υπάρχουν αλλά υπάρχει ένας, και μόνο, στον ΤΚ Σμύρνης. Η έννοια της λέξης mamaci εξαρτάται από τις συμπληρωματικές πληροφορίες της φράσεως. Στο διαδίκτυο η λέξη συνήθως δηλώνει άνθρωπο ο οποίος επι πληρωμή δέχεται να αγνοήσει την ηθική η τον νόμο (κάτι ανάλογο της εκφράσεως «τρωκτικά του Δημοσίου» η οποία δεν μιλάει για ποντικούς στην κυριολεξία). Θα νπορούσε όμως να χρησιμοποιηθή και για όποιον ασχολείται με την τροφή νηπίου η νηπίων.
- Μαμελετζής[TN]** ΤΚΑ=7 (11/08). Η λέξη μαμελετζής χρησιμοποιήθηκε στα Ελληνικά με την έννοια δανειστής, τοκιστής, τοκογλύφος [ΔΔ]. Την ετυμολογία της λέξης δεν την γνωρίζω και παρά τα φαινόμενα Τρκ. επώνυμο η λέξη τύπου mamele(ci) δεν βρήκα ούτε στους Τρκ. ΤΚ, ούτε στα Τρκ./Οθ. λεξικά. Βρήκα όμως τη λέξη Mamele (=μητερούλα) στο γλωσσικό ιδίωμα των Εβραίων της ΒορειοΑνατολικής Ευρώπης (το λεγόμενο Γίντις). Το αν και πως το ένα σχετίζεται με το άλλο δεν το ξέρω.
- Μανδρέκας** ΤΚΑ=47. *****
- Μανίκας** *****
- Μαντάς** Κατά τόν [ΔΤ] βούβαλος/μαντάτο (από το Τρκ. manda). Σημειώνουμε ότι το μαντάτο εν προκειμένω είναι η διεθνής εντολή η οποία παραδοσιακά ωδηγούσε σε προτεκτοράτα και συχνά σε καταστροφές (π.χ., την Μικρασιατική). Τά λεξικά [RT,TE] προσθετούν τις έννοιες υπερβολικά χοντρός και παλαιό υπερμεγέθες νόμισμα. Μ'αλλα λογια, Μαντάς=βουβάλι.
- Μα(ν)τζουράνης** μαντζουράνα (ποώδες αρωματικό φυτό) τό οποίο οι [ΤΦ] ετυμολογούν αμάρακος→amaracus→ maioracus→ (origanum) maiorana→ mazorana (αντιδανεισμός).
- Μαντζούνης** macun=ματζουνι, υγρο με ζαχαρη και αρωματικες ουσιες. Χρησιμοποιειται σα δυναμωτικο (γιατροσοφι)
- Μαντούβαλος [TN]** Ίσως Μαντάς+βούβαλος= Βουβαλοβούβαλος. Παρά τις επιφανειακές ομοιότητες, άσχετο με το «Μαντουβάλα, αγάπη γλυκειά μου» τού Καζαντζίδη (δές [M10]). Ονομα Μανιατών Μακεδονομάχων (Δές http://www.mani.org.gr/istor/mak/taigetos_th_mantouvalos.htm και http://www.mani.org.gr/istor/mak/nikos_mantouvalos.htm)

Μαντουλίδης

Μάος[TN]

TKA=4 (10/08). Μάλλον από το Μάγος (TKA=27) με αποβολή του γ. Στα Ελληνικά Ανάλεκτα (Παρνασσός, 1874, βιβλίο σε ψηφιακή μορφή στο google, σελ. 72) τα σχόλια μιλάνε για την αποβολή του γ και αναφέρουν ανάμεσα σε άλλα και τα ζεύγη πράγμα-πράμα, φαγί-φαϊ, και μάγος-μάος.

Μαρούδας

[TN]

Μασμανίδης

Μάλλον μητρωνυμικό από τό Μαρουδιά=Μαρία

Μασούρος

Μασσαβέτας

Μαστραπᾶς

[TN]

masura=καρουλι (οπου περτυλιγεται νημα), θηκη
(Αθανάσιος Διάκος)

masgara=κουπα (πηλινη, μεταλλικη, κ.τ.λ.). Π.χ., τον
μαστραπα τον εσπασες, κρασι τι μου γυρευεις και Γιαλένιος είσαι
μαστραπᾶς κι όποιον κι αν δεις τον αγαπᾶς.

Ματάλας

Ματσούκας

Μαφίτης

Μαχλάς

TKA=44.

TKA=6. Τρκ. mahlâs= (1) ψευδώνυμο (2) δεύτερο όνομα, π.χ., Mehmed
Tarik η Hasan Ali.

Μαχλελής[TN]

TKA=0, TKΘ=1 (07/09) και όνομα ποδοσφαιριστή. Ισως από το Τρκ.
mahalleli= κάτοικος συγκεκριμένης γειτονιάς/συνοικίας αλλά
αντίστοιχο Τρκ. επώνυμο δεν δείχνει να υπάρχει.

Μέγκουλης

Οι [ΔΤ,ΜΤ] ετυμολογούν τό Μεγγούλης/Μεγγούλας από τό
ΑραβοΤουρκικό menkul= κινητός, μεταφερόμενος (π.χ., κινητή
περιουσία). Η λέξη είχε και τήν έννοια τού παραδοσιακός,
προφορικός, στόμα μέ στόμα, από γενιά σε γενιά (όπως, π.χ., ο
Ομηρος). Στο διαδίκτυο, τό μόνο όνομα πού βρήκα είναι το
Μέγκουλης και σε γενικές γραμμές η ετυμολογία από τό κινητός δέν
δείχνει απόλυτα πειστική. Επίσης στο διδίκτυο βρήκα ενα
Πακιστανικο τραγούδι με στίχους «Sahara Men Gul Na Khilega/
Dariya Men Diya Na Jalega/ Deewaane Vaadiyon Men Dil Na Milega»
οπου Men=εγώ, δικό μου και Gul=τριαντάφυλλο. Η χρήση τής Ινδικής
για νά εξηγηθούν Ελληνικά ονόματα είναι ολίγον τι τραβηγμένη.
Πλήν όμως, έχουμε ονόματα Περσικής προελεύσεως (Βέγγος), η λέξη
Gul, μέ μικρές παραλλαγές, χρησιμοποιείται από τό Νέο Δελχί έως τήν
Πόλη, και τό αγαπημένος/χρυσούλης μου φαίνεται πιο πιθανό όνομα
απο τό κινητός/μεταφερόμενος.

Αν συμβουλευθούμε ένα αλβανικό λεξικό θά δούμε τή λέξη mjegull= (1)ομίχλη, καταχνιά, αντάρα (2) αρρώστια φυτών (άνθραξ) (3) πάθηση/θολερότητα τού κερατοειδούς (νεφέλιο). Το mjegull δείχνει πιό πειστικό από τό menkul αλλά ο ΤΚΑ δεν εχει ονόματα πού νά αρχίζουν με ΜΙΕΓΚ (mje~μιέ). Τά πράγματα περιπλέκονται αν προσέξουμε οτι ο ΤΚΑ εχει τά εξής ονόματα"

ΜΕΓΚΟΣ=23, ΜΕΓΚΟΥΛΑΣ=19, ΜΕΓΚΟΥΛΗΣ=2,
ΜΕΓΚΟΥΣΙΔΗΣ=3, ΜΕΓΚΟΥΣΟΓΛΟΥ=4, ΜΕΝΚΟΥΣΟΓΛΟΥ=1.

Εχουν όλα αυτά τα ονόματα την ίδια ρίζα; Ο [ΔΤ] σαφώς πιστεύει οτι όχι και ετυμολογεί τά Μεγκούσης/Μεγκούσογλου από το Τρκ. menkus=στολισμένος. Αυτή η λέξη πράγματι υπήρχε αλλά ο ορισμός της δείχνει οτι μάλλον δεν χρησιμοποιείται για ανθρώπους. Πράγματι, [RT] το ορίζει ως εξης (1) drawn as a picture (2) ornamented, colored, painted (3) impressed on the memory. Τό [RT] επίσης περιέχει τίς λέξεις menkûs= (1) ανεστραμμένος, διαβασμένος ανάποδα (2) με το κεφάλι κάτω, άνω-κάτω (3) θύμα υποτροπής (επανεμφάνιση της ίδιας αρρώστιας, επανάληψη τού ίδιου αδικήματος), menkuz=διαλελυμένος, κατεστραμμένος, άκυρος, και mesgul=απασχολημένος. Παρά τό γεγονός οτι το menkus του [ΔΤ] και το menkûs (καί τα δύο προφέρονται ίδια στα Ελληνικά) είναι λέξεις γραμματιζούμενες, το ΜΕΝΚΟΥΣΟΓΛΟΥ μάς αναγκάζει να στραφούμε προς τα Τρκ. (εκτός κι' αν βρούμε μιά καλύτερη θεωρία) και να δεχτούμε μιά απ' αυτές τις δύο λέξεις σάν ρίζα τών ΜΕΝΚΟΥ****. Οσο για τά αλλα ονόματα, μέχρι να βρεθή πιό πειστική εξήγηση προτιμώ το mjegull αλλά ο αναγνώστης μπορεί νά διαλέξη.

Μεζεβίρης

Μέζης

Μεζίλης

Μεζιλτζόπουλος

Μεζίνης

Μεζίτης

Μεϊμαράκης

Μέλκας

Μενδρης

Μενδρηγός

Μενδρινός

ΤΚΑ=1, 6, 1, 6, 8 (01/11).

ΤΚΑ=4, 1 (01/11). Βλέπε Μενδρινός.

ΤΚΑ=100+ (01/11).

Μενούνος[TN]

TKA=TKΘ=0 (11/10) αλλά υπάρχει ο Περικλής Μενούνος (πολιτεύται στο Ξυλόκαστρο) και η Μαρία Μενούνου (ΕλληνοΑμερικανίδα τηλεπαρουσιάστρια και ηθοποιός]. Το Αραβογενές Οθ. *menun* = η ώρα του θανάτου παρά τις ομοιότητες δείχνει άσχετο, ίσως το όνομα να προέρχεται από το Τρκ. *memnun*=ευχαριστημένος, ικανοποιημένος λέξη που χρησιμοποιείται κατά κόρον στο εθιμοτυπικό χάρηκα! (*memnun oldum*). Στον ΤΚΚΕ οι *Memnun* είναι 17 και ίσως το Μενούνος να είναι παραφθορά του *memnun*.

Μεντερτζής

TKA=1 (01/11).

Μεντρέκας

TKA=2 (01/11). Μανδρέκας;

Μέξης

Όνομα επιφανών Σπετσιωτών με συμβολή στην επανάσταση του 1821. Παρατηρούμε τα εξής

- Οι Σπέτσες εποίκισθηκαν από Αρβανίτες
- Στις αρχές των ετών 1990, ο πρωθυπουργός της Αλβανίας έφερε το όνομα *Aleksander Meksi*.
- Τα αρχεία της Βενετίας και το ποίημα του Μανόλη Μπλέση για την άλωση της Λευκωσίας αναφέρονται στο μισθοφόρο Μέξας
- Σύμφωνα με τους καταλόγους ΟΤΕ, η διανομή του ονόματος είναι (TKA: Μέξας=47, Μεξάκης=14, Μέξης=50+, TKΘ: Μέξης=8, ΤΚΓ: Μέξης=2, ΤΚΣΠ: Μέξης=12)
- Στα Σερβικά και τα Βουλγάρικα *mek*=mek=ήπιος (καιρός) λείος, μαλακός (π.χ., ύφασμα όπως το βελούδο) και *mekši* είναι η συγκριτική μορφή του *mek*
- Ο [&KΛ2] ετυμολογεί τα **Μεξιάς/Μεξάς** από το Αλβ. *meksh*(πληθ. *meksha*)=μοσχάρι και παραθέτει τον [VO] και εμμέσως τον Μπλέση και εμμέσως τον Σάθα (βλέπε [KM]). Στο [OA] διαβάζουμε *meksh*=*mushkor*=*kotorr*=βουβαλάκι εξημερωμένης βουβαλίνας. Ανάμεσα στα βουβάλια και στα γελάδια η διαφορά είναι μικρή και το γεγονός ότι ο [KM] γράφει το συμβατό με τον τονισμό του *meksh* Μέξας και όχι Μεξάς ήσσονος σημασίας. Τέλος, σε μιά από τις ατέρμονες διαδικτυακές ΕλληνοΑλβανικές συζητήσεις η Αλβανική πλευρά αναφέρεται στα επώνυμα *Mekshe* και *Meksha* (χωριό Flambur, Φλάμουρο;) και δείχνει τη σωστή ορθογραφία (*ksh* και όχι *ks*).

Μεσελίδης

Με τα υπάρχοντα δεδομένα ψηφίζω [&KΛ2]. Βλέπε και Μαντάς. Σύμφωνα με τον [ΔΤ] από το *mesel* =μύθος. Παρατηρούμε ότι η λέξη *mesel* έχει μάλλον την έννοια γνωμικό/παραβολή και ότι υπάρχει το ηχητικά συγγενές *mesele*= πρόβλημα, θέμα, ερώτημα, υπόθεση, αντιδικία

Μιαούλης	Ισως από το Αλβ. mjauillin=νιαουρίζω και μεταφορικά παραπονιέμαι, φλυαρώ.
Μιρασγεζής Μιρασγετζής	TKA=4,2. Τρκ. miras=κληρονομιά+yedi=έφαγε→ mirasyedi= κληρονομοφάγος, σπαταλόμουτρο, τεμπελόσκυκο που ζή από την κληρονομιά.
Μίρας	Αλβ. mire καλωσύνη/αγαθότητα, καλός/αγαθός, καλώς/αγαθώς και παρόμοια
Μουζακίτης	Ο Θεόδωρος Μουζακάς ήταν Αλβανός φεουδάρχης του 15-ου μ.Χ. αιώνα στο Μπεράτι (αρχαία Αντιπάτεια την οποία κατέστρεψαν οι Ρωμαίοι τον δεύτερο προ Χριστού αιώνα) και Μουζακιά είναι το όνομα περιοχής της νοτίου Αλβανίας. Χωριά Μουζάκι (Ηπειρος, Θεσσαλία, Πελοπόννησος(2)), Μουζακάτα (Κεφαλονιά), Μουζακαίοι (Ηπειρος), ισως και άλλα. Το όνομα χρησιμοποιείται και στην Ιταλία (MUSACCHIO, MUSCHIACCIO, MUSACCHI, MUSACCHIA).
Μουζεβίτης, Μουλικιώτης[AN]	müzenvir= δολιος, στρεψοδικος, ψεύτης, απατεώνας [TKA=18]. Υπάρχουν 6 χωριά με το όνομα Μούλκι, οπότε Μουλικιώτης=απο το Μούλκι. Παρατηρούμε οτι στα Τρκ mülk=κτήμα, περιουσιακό στοιχείο, τσιφλίκι=μούλκι. Στην Οθωμανική αυτοκρατορία υπήρκαν κτήματα γνωστα ως βακούφικα (Τρκ. vakif) τη χρήση των οποίων ο Σουλτάνος παραχωρούσε σε ιδιώτες έναντι ενοικίου και μούλκια, τα οποία ο Σουλτάνος παραχωρουσε με απόλυτα και κληρονομικά δικαιώματα
Μουνδρέας	*****
Μουντρης	TKA=2
Μουντρακής	TKA=18
Μουντριζας	TKA=4
Μουντριχας	TKA=37
Μουράτης Μουρίκας[TN] Μουρίκης	Απο το Murat, και αυτο απο το murat=επιθυμια, στόχος Στόν ΤΚΑ βρισκουμε 7 με το όνομα Μουρίκας, 100+ με το όνομα Μουρίκης. Παρατηρούμε ότι υπάρχουν διάφορα τοπωνύμια με το όνομα Μουρίκι (τουλάχιστον τρία χωριά και ένα ρέμα) και ότι Μουρίκης ήταν το όνομα Αλβανού στρατιώτη (Κόκλας, δές όνομα). Το [ΟΑ] αναφέρει murrük=σκούρο καστανό/καφετί, μαυριδερό και murrükë=murrë=αγελάδα με σκούρο χρώμα. Παρατηρούμε ότι το murrük και το Μαυρίκιος (Maurus (μελαψός), Mauricius, Maurice) έχουν ηχητικές και εννοιολογικές ομοιότητες. Ο [ΑΚΛ] ετυμολογει το Μουρίκης απο το Αραβικό muhrük= θλιβερός. Το [RT] γράφει ότι το muhrük (απο τα Αραβικά, γραμματιζούμενο) σημαίνει (1) καίων, καταστροφικός και (2) συγκινητικός. Υποθέτω ότι

Μούτας

Μουτάφης

Μπαζάρας

Μπαζαρίδης

Μπαϊκούσης

Μπαϊλής

Μπαίλος

Μπαίμπας

Μπαϊρακτάρης

Μπαιράμης

Μπαϊρης[ΤΝ]

Μπάκας[ΤΝ]

Βάκας

Μπακάκος

Βακάκος

συγκινητικός και θλιβερός μπορούν να θεωρηθούν συνώνυμα αλλά δεν βρίσκω την ετυμολογία πολύ πειστική.

TKA= 100+ (12/09). Κατά τον [ΜΤ] από το Τρκ. mutaf= αυτός που φκιάχνει σχοινιά η υφάινει χοντρά τρίχινα υφάσματα. Κατά τον [RT] αυτός που κατασκευάζει κλωστή η ύφασμα από μαλλί γίδας. Σττον ΤΚΚΕ οι Mutaf είναι 36.

TKA=5,1.

TKA=9. Τρκ baykuş=κουκουβάγια. Στον ΤΚΚΕ Baykuş=60.

TKA=15 (11/08). Στον [ΔΔ] διαβάζουμε: μπαίλος=Ενετός αξιωματούχος με διοικητική εξουσία.

Τούρκικο bayrak=σημαία, παντιέρα και barayktar (αρχαϊζον bayrakdar)=σημαιοφόρος

TKA=32. Η λέξη bayram βασικά σημαίνει γιορτή (θρησκευτική η εθνική) και κατ' επέκταση αργία, μεγάλη χαρά, εορτασμός, πανηγύρι. Η λέξη bayramî σημαίνει (1) σχετικός με το bayram (2) μέλος δερβισικού τάγματος ονομαζομένου Bayramiye.

TKA=1. Ο [ΔΤ] ετυμολογεί το όνομα από το Τρκ. bayir=πλαγιά (αλλά και ανηφοριά, λόφος σύμφωνα με τα λεξικά). Σε συνδυασμούς το bayir αποκτά απρόσμενες προεκτάσεις. Π.χ., στα Τρκ. turp= ραπανάκι και bayir turpu= καρύκευμα (όμως π.χ., η μουστάρδα) με βάση το ραπανάκι (horseradish για τους Αμερικανομαθείς, μορφή wasabi για τους μανιακούς του Σούσι, και όσοι το έχουν δοκιμάσει ξέρουν ότι καμιά φορά ανηφορίζει στη μύτη). Παράλληλα το bayir είναι μορφή του baymak και σημαίνει πλουτίζει/πλούτισε. Στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε 200+ Bayir από τους οποίους 9 λέγονται Mehmet. Το αν ο ένας Μπαϊρης μας και οι 200+ της Κωνσταντινούπολης έχουν πάρε δόσε με ανηφόρες η πλούτη, το αφήνω στη κρίση του αναγνώστη.

TKA=100+, 8, 23, 1. Η λέξη μπάκα σημαίνει (1) κοιλιά, στομάχι (2) διόγκωση της κοιλιάς λόγω υπερτροφίας της σπλήνας. Μπάκας και μπακανιάρης αναφέρονται στον κοιλαρά αλλά και σε εκείνον που έχει την κοιλιά προσημένη και σημαίνουν επίσης (3) κιτρινιάρης, αρρωστιάριος [ΣΤ]. Ο [ΤΦ] ετυμολογεί το μπάκα απο το Λατινικό (και Ιταλικό) bac(c)a= μικρός σφαιροειδής καρπός, π.χ., μούρο) αλλά το [ΙΜΦ] απο το Αλβανικό baka = η κοιλιά. Τα λεξικά μου αγνοούν τη λέξη baka, παραδόξως επιμένοντας οτι στα Αλβ. κοιλιά=bark.

Σημειώνουμε επίσης οτι στα Οθ. baka=bağa= τα βατραχο-χελωνο-ειδή

	και baka=beka= (1) αιώνιο, αιωνιότητα, αθανασία (2) η εξάλειψη του εγώ και η ένωση με τον Θεό. Το Βάκας και το Βακάκος ίσως να μήν είναι αποτέλεσμα εξελληνισμών αλλά μορφές του Βάκκας (βλέπε όνομα).
Μπακαγιάννης	TKA=24.
Μπακαγιας[TN]	TKA=5. Τρκ. bakaya=(1) υπόλοιπα (2) ποσά που δεν έχουν πληρωθεί, χρεωστούμενα, απλήρωτοι φόροι (3) ανυπότακτος (όσον αφορά στη στρατιωτική θητεία), ο στρατευμένος που δεν εμφανίζεται στο στρατό. Ένας και μόνο Bakaya στον ΤΚΚΕ.
Μπακαϊμης[TN]	TKA=2. Στα Τρκ. bakayim (~να δώ) είναι μορφή του bakmak και το ανορθόγραφο bakaim (~θα κοιτάξω=bakacağim) εμφανίζεται ~1500 φορές στο διαδίκτυο, σχεδόν αποκλειστικά σε Τρκ. ιστοσελίδες. Στον ΤΚΚΕ επώνυμο Bakayim, Bakaim, η Bakacağim δεν υπάρχει. Υπάρχουν όμως 39 Bakacak (=θα κοιτάξει, αλλά και μετοχή με την έννοια «~ ο μελλοντικά κοιτάζων». Σε τελική ανάλυση, πιθανή ρίζα πέρα από το ρήμα bakmak (κοιτάζω, παρακολουθώ, περιποιούμαι, γηροκομώ και παρόμοια) η εν ανάγκη το baka (βλέπε Μπάκας) δεν γνωρίζω.
Μπακακέας[TN]	TKA=3. Ίσως από τον μπάκακα=βάτραχος. Υπάρχει όμως και το Αλβ. bakeqës=bakeq=κακοποιός, εγκληματίας, αλήτης, κάθαρμα, παληάνθρωπος, κατεργάρας κ.τ.τ.. Βλέπε όμως και Μπακάκης
Μπακάκης [TN] Βακάκης	TKA=10, 40. Η κατάληξη σε -ης και ο μανιώδης εξελληνισμός του (Μπ→Β) δείχνουν Μικρασιατική προέλευση. Ίσως από το Bakak=Bakbak=πολυλογάς, φλύαρος, ποτάμι ασταμάτητο, χειμαρρώδης. Ένας Bakak και 15 Bakbak στον ΤΚΚΕ (03/10).
Μπακάκος[TN]	TKA=22 (03/10). Βλέπε Μπακάκης.
Μπακάλης	
Μπακίρης[TN] Μπακιρλής Μπακιρτζή Μπακιρτζιόγλου	TKA=11,22,95, 1. Τρκ. bakir=(1)χαλκός, χαλκωματένιος, χάλκινο νόμισμα, χάλκινο κουζινικό bakirli=χαλκούχος, bakirci= ο χαλκιάς, χαλκωματάς. Το Μπακίρης μπορεί να προέρχεται και από το Αραβογενές bakir= (1) παρθένος, παρθενικός, ανέγγιχτος (π.χ., bakir orman= παρθένο δάσος (2) νωρίς (3) γελάδια (γραμματιζούμενος πληθυντικός του bakara). Τη λέξη bakir τη βρίσκουμε και στο όνομα του Abu Bakr [=ο πατέρας της παρθένας, ήτοι της Ayşe την οποία ο προφήτης παντρεύτηκε όταν η Ayşe ήταν ακόμη κοριτσάκι]). Τέλος, οι μανιώδεις των εξωτικών ετυμολογιών μπορούν να λάβουν υπ' όψιν το Οθ. bâkir= (1) οτιδήποτε κόβει, ανοίγει στα δυό (π.χ., μπαλντάς χασάπη) (2) όποιος ερευνά σχολαστικά και σε βάθος (3) όνομα ενός από τους 12 Ιμάμηδες.
Μπακλαβάς	TKA=96+. Μάλλον από το γλυκό μπακλαβά. Στον ΤΚΚΕ Baklava=1, Baklavaci=3. Το μπακλαβάς χρησιμοποιείται και σαν συνώνυμο του

	χαλβάς με την έννοια του θηλυπρεπής, μαμόθρεφτος, ήσσονος ανδρισμού.
Μπάκουρας [TN] Μπακούρης Μπάκουρος	TKA=3,36,42. Στά Αλβ. <i>mpakur</i> = (1) εξαντλημένος, ζαλισμένος, στα πρόθυρα της λιποθυμίας (2) πάρα πολύ αδύναμος ενώ στα Τρκ <i>bakur</i> = <i>bakure</i> = πρώτα φρούτα της εποχής (παρόμοιο με το <i>bakir</i> = <i>bakire</i> = παρθένα) και <i>bakur</i> =ζώο με κέρατα. Ένας και μόνο <i>Bakur</i> στον ΤΚΚΕ. Με βάση αυτά τα δεδομένα η Αλβ. προέλευση δείχνει πιο πειστική αν και το Μπακούρης θα μπορούσε να είναι Τουρκογενές. Για λόγους που αγνωώ η λέξη μπάκουρος χρησιμοποιείται στα σύγχρονα Ελληνικά σαν χαρακτηρισμός άντρα ο οποίος δεν μπορεί να σταυρώσει γυναίκα
Μπακλάς Μπακλατζής Μπακλατζιόγλου	TKA=1,15,2 και στον ΤΚΚΕ <i>Bakla</i> =10, <i>Baklaci</i> =18. Στα Τρκ <i>bakla</i> =(1) κουκί (2) κρόκος (3) σημάδι στην προβειά ζώου. Τα κουκιά χρησιμοποιούνταν (όπως το κατακάθι του καφέ) στην προβλεψη του μέλλοντος και εμφανίζονται και σε εκφράσεις του τύπου τα λέω χύμα και σταράτα, τα ξερνάω όλα (ομολογώ) και παρόμοια.
Μπακρατσάς	TKA=32. Τρκ. <i>Bakraç</i> = (1) χάλκινος κουβάς (2) χάλκινο δοχείο που χρησιμοποιείται στον αγιασμό (3) έμβολο αντλίας. Το τι είδους μπακράτσι διέθετε ο μπακρατσάς το αφήνουμε στη κρίση και τη φαντασία του αναγνώστη.
Μπαλαμπάνης Μπαλαβάνης	TKA=100+, 1. Τρκ. <i>balaban</i> = γιγαντόσωμος, χειροδύναμος (2) εξημερωμένη αρκούδα (3) (σε αρχαΐζοντα Τρκ.) μεγάλο τύμπανο η χοντρή μπαγκέτα. Η τελευταία σημασία χρησιμοποιήθηκε στα Ελληνικά και στο διαδίκτυο διαβάζουμε:.... πριν ακόμη το "μπαλαμπάνι" το νταουλάκι του "Ντελάλη" εσήμανε την συγκέντρωση στα σπίτια μας.... (Δημήτριος Αραμπατζής, Παιδικές Εμπαιρίες, http://arampatzis.sakisp.gr/). Η λέξη Μπαλαμπάνι εμφανίζεται και σαν τοπωνύμιο (Μπαλαμπάνι στο δήμο Ερμιόνης, απογραφή 1845, όρμος Μπαλαμπάνι – σήμερα νέος Μαρμαράς στη Χαλκιδική, χάνι Μπαλαμπάνι κοντά στη Κλεισούρα Στον ΤΚΚΕ οι <i>Balaban</i> είναι 200+.
Μπαλαής [TN]	TKA=6 και 44 <i>Bala</i> στον ΤΚΚΕ. Μάλλον από το <i>Balâ</i> = ανώτερος, ανώτατος, διακεκριμένος, ψηλός (2) το πάνω μέρος ενός αντικειμένου, στέμμα/κορυφή κεφαλής/λόφου/βουνού (3) ύψος, μήκος, θέση. Υπάρχει βέβαια και το <i>balayi</i> = <i>bal</i> + <i>ayi</i> = μήνας του μέλιτος το οποίο είναι ηχητικά σχεδόν ταυτόσημο αλλά τέτοιο Τρκ. όνομα δεν δείχνει να υπάρχει.
Μπαλάσκας Μπαλάσης Μπαλάφας	TKA=100+. Παραφθορά του Παλάσκας, βλέπε επώνυμο. (διαδίκτυο) #####

Μπαλικτός Μπαλικτζής Μπαλιξής Μπαλουξής Μπαλούξογλου	TKA=1,1,4,2,1. Τρκ. balık=ψάρι και balıkcı=(1) ψαράς (2) πωλητής ψαριών. Στον ΤΚΚΕ οι Balıkcı είναι 131, οι Balıkcıoğlu 22.
Μπαλκανάς	TKA=10. Τρκ. Balkan= οροσειρά με πυκνά δάση, εξ ου και Balkan=Βαλκάνια. Στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε 200+ Balkan εκ των οποίων οι Mehmet είναι 23.
Μπαλογιάννης [TN]	TKA=46 (11/08). Οπως και τό Μπαλόκας.
Μπαλ[ό/ώ]κας Μπαλοκοιλιάς [TN]	TKA=38,1. Στα Αλβ. bal σημαίνει λευκή κηλίδα και μεταφορικά κηλίδα στο χαρακτήρα, τιμή, όνομα, προσωπικότητα, κάτι που ντροπιάζει. Από τό bal προέχονται διάφορες λέξεις, π.χ., βάλο= (1) ζώο μέ άσπρα στίγματα, (2) ασπρομάλλης η μέ άσπρη γενειάδα, (3) αλμπίνος (4) άνθρωπος δακτυλοδεικτούμενος, ξεδιάντροπος, τον οποίο η κοινωνία θεωρεί αποβλητέο και balók= ζώο μέ άσπρα στίγματα
Μπαλτάς Μπαλτάκος Μπαλτατζής	TKA=100+, 6, 67. Μπαλτάς= τσεκούρι, μπαλτατζής=ξυλοκόπος από τα Τρκ. balta=τσεκουρι, πελεκυς, μπαλτας και baltacı= 1. κατασκευαστης, πωλητης μπαλταδων 2. ξυλοκοπος 3. πυροσβεστης, στρατιωτης μηχανικου (sareur) χρηστης μπαλτα 4. (πάλαι ποτέ) τσεκουροφόροι φρουροί του παλατιού. Σε ωρισμένες Τρκ. εκφράσεις η λέξη balta έχει την έννοια του έπιμόνως ενοχλητικού και του χοντροκομένου. Στον ΤΚΚΕ οι Balta είναι 200+ (από τους οποίους 10 λέγονται Mehmet) και οι Baltacı 17.
Μπαλτζής Μπαλτζίδης Μπαλτζίλογλου	TKA=45,1,1. Στα Τρκ. bal=μέλι, balcı= παραγωγός/'ςμπορας μελιού. Στον ΤΚΚΕ οι Balcı είναι 55.
Μπαλτιμάς Μπάμιας	bamya=μπαμια
Μπαμπαγενές Μπαμπαγιάν, Μπαμπαιοαννα [TN]	TKA=2,1,1. Τρκ. babayane= πατρικός (τρόπος, συμπεριφορά) και babayani=άνδρας απλός, προσιτός. Σημειώνουμε και το Τρκ. babacan= ανοιχτόκαρδος και τό Αλβ. babaxhan= αθώος, ειλικρινής, αγαπητός σχεδόν ταυτόσημα μέ τό babayani.
Μπαμπαλής [TN]	TKA=100+. Επίσης εμφανίζεται και ως Μπάμπαλης. Η λέξη μπάμπαλης στα Ελληνικά σημαίνει γέρος και το [IMT] πιθανολογεί ότι ίσως προέρχεται από το παμπάλαιος. Ο [ΔΤ] το ετυμολογεί από το baba=μπαπάς και ευμολογεί το Τρκ babalı από το παμπάλαιος. Ο [ΑΚΛ] ετυμολογεί το Βάβαλης από το baba=πατέρας. Κατά τη γνώμη μου ίσως το μπάμπαλης να προέρχεται από το παμπάλαιος αλλά είναι πολύ απλούστερο μα υποθέσουμε οτι το Τρκ. babalı = baba+lı εκδοχή

Μπαμπατζάνης

που ενισχύεται και από την απόδοση της λέξης babali =(1) ο έχων πατέρα (σε αντίθεση με τον babasiz=ορφανό από πατέρα) (2) άκρως εκνευρισμένος, σε κατάσταση αμόκ (3) οξύθυμος. Τέλος η λέξη babali, όπως όλες οι λέξεις, αποκτά από τα συμφραζόμενα ασυνήθεις ερμηνείες. Π.χ., στην Τρκ. αργκό babali όταν αναφέρεται σε τράπουλα σημαίνει σημαδεμένη. Σε τελική ανάλυση η δική μου προτίμηση εί Μπάμπαλης από το μπάμπαλης και Μπαμπαλής από το Τρκ. babali με έμφαση στο οξύθυμος, χωρίς να αποκλείονται και άλλες εκδοχές ΤΚΑ=19. Ο [ΔΤ] το ετυμολογεί από το baba (μπαμπάς)+can (ζωή, καρδιά). Αλλά πρέπει να προσθέσουμε ότι babacan= ανοχτόκαρδος [ΤΕ], καλοκάγαθος, καλόκαρδος ηλικιωμένος [RT]. Σωρεία από Babacan στον ΤΚΚΕ (οι Mehmet είναι 7). Αλβανικό babaxhan με την ίδια σχεδόν σημασία (αθώς, αγαπητός, ειλικρινής)

Μπαμπάτς[ΤΝ]

Μπαμπάτσης
Μπαμπατσιάς
Μπαμπατσικάς
Μπαμπατσιόκος

ΤΚΑ=1,0,13,5,63 και 30 αναφορές στο Μπαμπάτσης στο διαδίκτυο. Στα Οθ. babas=(1) μεγάλο πουλερικό (2) μεγάλος, κορδωμένος [RT], βαρβάτος, νταβραντισμενος[ΤΕ] και babaško=νταρντάνα [RT], παιδαρος[ΤΕ]. Παράλληλα, στα Αλβ. babackë=πατερούλης, μπαμπάκας. Στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε 12 Babas και κανένα Babaško.

Μπαμπλέκος Μπαντής

Ιντερνετ

ΤΚΑ=70, ΤΚΘ=78+, ΤΚ Καβάλας 4. Ο γνωστός άνθρωπος του θεάτρου Τάσος Μπαντής γεννήθηκε στην Πόλη και στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε δύο Badi και δύο Badi. Στα Τρκ. badi= πάπια αλλά στα Οθ. σήμαινε επίσης (1) κάποιος που κατοικεί στην ερημιά (2) χωριάτης (3) οτιδήποτε σχετικό με τον άνεμο (4) ευμετάβλητος. Στις Ελληνικές ιστοσελίδες διαβάζουμε ότι Μπαντής προέρχεται από το bandido= ληστής (Γελάνθη Καρδίτσας) και ότι είναι Βλάχικο όνομα (ιστοσελίδα για τους Βλάχους Αλμυρού). Στην τελική ανάλυση, πειστική ετυμολογία δεν γνωρίζω.

Μπαξεβάνης

Μπαξεβανάκης

Μπαράκης

Μπαρακίτης
Μπαρακλής
Μπαράκας
Μπαρακάκης
Μπαρακάκος
Μπαρακάρης

ΤΚΑ=100+, 50. Παραλλαγή του Μπαχτσεβάνης, βλεπε επώνυμο.

ΤΚΑ=5,6,6,4,6,6,10. Παρά το γεγονός ότι στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε 39 Barak και ένα Baraklı=1, και στο διαδίκτυο διαβάζουμε «drug-store Mehmet Barakçi» (στην Κωνσταντινούπολη) η ετυμολογία από τα Τρκ. κάθε άλλο παρά προφανής είναι. Στα Οθ. barak λεγότανε είδος υφάσματος (παρόμοιο με το βελούδο) αλλά και είδος ιδιαίτερα τριχωτού σκύλου. Στην Εβραϊκή barak=αστραπή και εν χρήσει όνομα (αναφέρεται και στη Βίβλο, όνομα στρατιωτικού ηγέτη) που στα Τρκ. αντιστοιχεί στο Αραβογενές berk=αστραπή (βλέπε και Μπάρκογλου). Στα Αραβ. barakah= ευλογία, χρησιμοποιείται σαν κύριο όνομα και

υιοθετήθηκε από τους Γάλλους (έκφραση avoir la baraka που δηλώνει υπερβολική τύχη, λες και σε βοηθάει ο Θεός). Στην Ηλεία υπάρχει οικισμός ονομαζόμενος Μπαρακίτικα και στην Μακεδονία υπήρχαν χωριά ονομαζόμενα Μπαρακλί (σήμερα Εξοχή, Νέα Κερασέα, Βαλερό, Στενωπός).. Τέλος, στα Τρκ. έχουμε την Ιταλογενή λέξη baraka=παράγκα. Βλέπε και Μπάρογκλου.

Μπαρδάκας

Μπαρδάκης #####

Μπάρδας

ΤΚΑ=29. Το όνομα συνδέεται με φάρα Αρβανιτοβλάχων. Οι Αρβανιτοβλάχοι για λόγους αγνώστους μετώκησαν στον Τύρναβο. Δοθέντος ότι στα Αλβ. bardhë βασικά σημαίνει λευκός και κατ'επέκταση τυχερός/ αρρώστια ελαφριά/ άσπιλος, αγνός, καθαρός/ άσπρο γιδοπρόβατο/ κορίτσι με άσπρο δέρμα/καλή πράξη, μπορούμε να υποθέσουμε ότι η ρίζα είναι bardhë και η έννοια παίζει ανάμεσα στις εννοιολογικές αποχρώσεις του λευκού.

Μπάρδης

Απο το πρόθεμα bardh που χρησιμοποιείται σε ~40 Αλβ. λέξεις με την έννοια του λευκός, άσπρος, χλωμός και μεταφορικά τυχερός, αγνός, καθαρός κ.τ.λ.

Μπαρής[ΤΝ]

Μπαρίκας

Μπαρίκος

ΤΚΑ=29,0 (αναφορές στο διαδίκτυο) ,23. Στα Αλβ. bari=βοσκός, γιδοβοσκός, ποιμένας, ποιμένας (παπάς). Αλλά στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε 3 Bari, 3 Bari, 5 Barik, και 16 Barik. Στα Τρκ. Bari= (1) Θεός (2) εξέχων, εξαιρετικός, όμορφος, (3) όμορφος (4) έξυπνος, πνευματώδης, (5) νικητής (6) καλός, σωστός, καθώς πρέπει, ενδεδειγμένος Bari=φράχτης, Barik= (1) φωτεινός, αστραφτερός, μ (με αστραπές (σύννεφο) (2) λεπτός (3) λεπτοδουλειά (4) έξυπνος, οξύς, διορατικός, Barika= (1) λάμψη σπαθιού (2) λάμψη αστραπής (3) λάμψη/ έμπνευση που φωτίζει το μυαλό. Το τι σημαίνει το Barik το αγνοώ, ίσως να είναι προϊόν σύγχισης που Τουρκοποίησε το Barik (εν μέρει Αραβογενές και εν μέρει Περσογενές). Χωρίς να θέλω να αδικήσω όσους προτιμούν να ετυμολογήσουν τα ονόματα από το έξυπνος και παρόμοια, εγώ τείνω προς το Βοσκός/Βοσκόπουλος.

Μπαρίτας

Μπαριτάκης

Μπαριταντωνάκης

Μπαριτής

ΤΚΑ=4,29,3,0 αλλά αναφορές στο διαδίκτυο. Ο [ΔΤ] ετυμολογεί το Μπαρίτ[α/η]ς από το Τρκ. bârit=ψυχρός. Πράγματι, barit είναι μορφή του Αραβογενούς barid το οποίο σημαίνει (1) κρύος/ψυχρός και δυσάρεστος (2) δροσερός και ευχάριστος (3) κοφτερός (σπαθί) (4) αμβλύ, που χρειάζεται τρόχισμα (σπαθί). Τα πράγματα περιπλέκονται διότι στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε τρεις Barit, τρεις Bari αλλά ούτε ένα Barid η Barit. Οπότε η θα υποθέσουμε ότι οι Τούρκοι μπερδεψαν το Barit και το Bari (ίσως) η ότι η υπάρχουσα ετυμολογία

είναι ύποπτη. Ο αναγνώστης ας διαλέξει. Ας σημειωθεί ότι Μπαρίτης είναι όνομα ποταμιού στην Κρήτη.

Μπαρμπέρης
Μπάρογλου
[TN]

Η λέξη bark στα Τρκ. έχει πέσει σε αχρηστεία και τη συναντάμε σε εκφράσεις τυποποιημένες (en bark=σπιτικό και en bark sahibi=οικογενειάρχης). Σημειώνουμε επίσης τα barak= μακρουμάλλης στην αρχαϊζουσα Τρκ. και ράτσα σκύλων στη σύγχρονη και berk= (1) σταθερός, στερεός, σκληρός, δυνατός και (2) αστραπή. Η δεύτερη ερμηνεία σχετίζεται με το Εβραϊκό barak/berak= αστραπή (το όνομα απαντάται και στη Βίβλο). Στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε σωρεία Berk (13 Mehmet), 39 Barak, 1 Barakoğlu, 2 Bark, 3 Berak

Μπάρολος
Μπαρμπάτσης
[TN]

Κατα τον [ΔΤ] απο το bar=μπάρ και το Τρκ. bas. Επειδή όμως η Τρκ. λέξη bar έχει 10 διαφορετικές έννοιες, επειδή η βασική μορφή του bas είναι bac (προφέρεται μπάτζ) και οι πλαγιες πτώσεις του bas σχηματίζονται απο το bac, επειδή η παραθεση ουσιαστικών σε δομή που οι Τούρκοι αποκαλούν izafet κατα κανόνα βάζει το δευτερο ουσιαστικό σε μορφή κτήσεως (bac→ bacı με προφορά τζ) και, τελικά, επειδή ο πυρπολητής (και όχι μπαρόβιος) Κοσμάς Μπαρμπάτσης ήταν Υδραίος, η Υδρα εποικιστηκε απο ΕλληνοΑλβανούς, και η λέξη barbas στα Αλβανικά σημαίνει Αλβανός της Ελλάδας, προτιμώ το Μπαρμπάτσης=ΕλληνοΑλβανός.

Μπαρμπής

Μπαρμπιτσιώτης

Μπαρμπούτης

Μπαρμπουτσής

Μπαρμπουτσιώτης

ΤΚΑ=46,19,1. Στα Τρκ. barbut=μπαρμπούτι= τυχερό παιχνίδι που παίζεται με ζάρια και bartbutçu= ο παίζων μπαρμπούτι. Στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε 4 Barbut και 0 Barbutçu (0 επίσης και στην Ασιατική Κωνσταντινούπολη και στην Αγκυρα, το επώνυμο είτε είναι σπάνιο είτε δεν υπάρχει). Σημειώνουμε και το Κεφαλονίτικο μπαρμπούτσι= κακόφημο στέκι.

Μπαρούκα

Μπαρουξής

Μπαρούτης

Μπαροντιδής

Μπαροντάκης

ΤΚΑ=23, μερική Ελληνοποίηση του Μπαρουτσής, βλέπε επώνυμο. ΤΚΑ=34,7,40,19 και στον ΤΚΚΕ 200+ Barut εκ των οποίων 2 μόνο Mehmet (ίσως επειδή ο Ατατούρκ ηρωοποίησε τον μυθικό(;) στρατιώτη Mehmet ο οποίος επιτέθηκε στους Αυστραλούς με τις πέτρες όταν διαπίστωσε οτι το τουφέκι του δεν δούλευε). Αντιδάνειο από το πυρίτις→barut=μπαρούτι.

Μπαρουτσής

Μπαροντσάκης

Μπαρούτσας

ΤΚΑ=9,3,5, 15. Πρόκειται για αντιδάνειο: πυρίτις→barut→barutçu= πυριτιδοποιός. Στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε 104 με το όνομα Barutçu.

Μπαρούτσος

Μπαρούχας ΤΚΑ=14. Από το Εβραϊκό Baruch=ευλογημένος. Στο ευρετήριο Εβραϊκών ονομάτων [ΙΣΙ] βρίσκουμε Μπαρούχ=15, Βαρούχ=30, Βαρούχας=1, Βαρούχος=2.

Μπασαδήμας ΤΚΑ=3 (12/08). Μάλλον Ελληνοποίηση του Μπασάντ(ης), βλέπε επώνυμο.

Μπασάντ ΤΚΑ=1, 6 (12/08). Το Μπασαντής εμφανίζεται και ως Μπασάντης.

Μπασαντής

Μπασαρής[ΤΝ] ΤΚΑ=15, 4 (επίσης Μπασάρης). Ο [ΔΤ] το ετυμολογεί από το basarî=οπτικός. Επειδή όμως αντίστοιχα τουρκικά επώνυμα δεν βρήκα ενώ στον ΤΚΚΕ υπάρχουν (200+, 14) Başar, προτιμώ την ετυμολογία από το basar=πετυχαίνει, κατορθώνει και κατ επέκταση πετυχημένος όπως το yazar=γράφει→ συγγραφέας. Παρατηρούμε ότι μπασαράς λέγεται αρρώστεια/παράσιτο που προσβάλλει το αμπέλι (επίσης αλευράς, χολέρα,..... και επισήμως ωίδιο). Επειδή όμως αυτή η αρρώστεια για πρώτη φορά περιγράφεται στην Ευρώπη το 1845 ενώ το 1821 ο Χασάν Μπασαρής από την Αμφισσα γίνεται Χριστιανός (προς αποφυγήν θανάτου), υπηρετεί την επανάσταση (1821-28, στρατιώτης του Πανουριά) φεύγει το 1830 για τη Λάρισα όπου ξανατουρκεύει και το 1865 ζητάει να αναγνωρισθούν οι υπηρεσίες του και να τύχη των αναλόγων ευεργετημάτων (βλέπε http://lidoriki.blogspot.com/2007_04_01_archive.html), η αρρώστεια δεν δείχνει να έχει ετυμολογική σημασία.

Μπασάτης[ΤΝ] ΤΚΑ=2. Μάλλον από το Τρκ. basat=επικρατέστερος, κυριαρχών, δεσπόζων. Στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε 27 Başat και 7 Basat.

Μπάσης[ΤΝ] ΤΚΑ=31. Μάλλον από το Τρκ bas=κεφάλι και, κατ επέκτασιν, αρχή, άκρη, αρχηγός επικεφαλής, συχνά στην μορφή κτήσεως, basi (π.χ., basibozuk= (κυριολεκτικά) το κεφάλι του είναι σάπιο, δεν δουλεύει = βασιβουζούκος και kocabasi= (κυριολεκτικά) κεφαλή γέροντα/μεγάλου (σε θέση, χρήμα, εξουσία)= δημογέροντας, εκπρόσωπος της κοινότητας, κοτζάμπασης). Πάνω από 200 Bas στον ΤΚΚΕ (οι Mehmet είναι 57) και 4 Basi.

Μπασιάκος

Μπασινάς[ΤΝ] bas=κεφάλι (κυριολεκτικά και μεταφορικά) και basina είναι (μεταξύ άλλων) και η δοτική του τρίτου προσώπου κτητικής μορφής. Μ' άλλα λόγια, χοντρικά σημαίνει στο κεφάλι του και η ακριβής σημασία απορρέει από τα συμφραζόμενα. Π.χ., basina buyruk (=διαταγή)= αυτεξούσιος. Υπαρχει πάντως και το basin= τύπος, εφημερίδες, μια σχετικά καινούργια λέξη.

Μπασκιώτης	TKA=1, Η κατάληξη δείχνει καταγωγή, τό πρόθεμα μή Ελληνική λέξη, πιθανώτατα ένα από τά Ελληνοποιημένα προσφυγικά επώνυμα. Σύμφωνα με ένα Μπασκιώτη πού γνωρίζω, από τό όνομα ενός βουνού, άγνωστο πού. Το διαδίκτυο αναφέρεται σέ ένα χωριό τής Καππαδοκίας, başköy (baş=κεφάλι, köy=χωριό, κεφαλοχώρι), πάλαι ποτέ, Ελληνικό. Το διαδίκτυο επίσης αναφέρεται σέ είκοσι Τρκ. τοπωνύμια başköy, οπότε τά πράγματα μπλέκονται, εκτός κι' άν ξέρουμε τήν προέλευση τής οικογενείας. Στον ΤΚΚΕ υπάρχουν 11 Başköylü.
Μπασλής	TKA=5. Απο το Τρκ başli το οποίο ο [ΔΤ] μεταφράζει κορυφαίος αλλά ο [RT] ορίζει ως (1) έχων κεφαλή η εξόγκωμα εν είδη κεφαλής (2) πληγωμένος (το αντίθετό του başli, başsiz, σημαίνει (1) χωρίς κεφαλή (2) χωρίς ηγεσία). Κατά συνέπεια, başli değnek=σκήπτρο με εξόγκωμα στο άκρο και kelebek başli vida= βίδα με κεφαλή πεταλούδα. Στον ΤΚΚΕ οι Başli είναι 31.
Μπασμάς <i>Μπασματζής</i> <i>Μπασματζόγλου</i>	TKA=7, 3, 6. Τρκ. basma= (1)στάμπα\ (2) μπασμάς, εμπριμέ μπαμπακερό ύφασμα, τσίτι. Στον ΤΚΚΕ οι Basma είναι 5, οι Basmacı 50. Στα Ελληνικά μπασμάς είναι και τρόπος συσκευασίας καπνού.
Μπασούρης <i>Μπασουρίδης,</i> <i>Μπασουράκος</i>	[TKA=16] Σύμφωνα με τόν [ΔΤ] από τό Τρκ. basur= αιμορροΐδες (αλλά και έλκος η όγκος πού αιμορροούν). Μιά Σαρακατσαναΐικη ιστοσελίδα ετυμολογεί τό Μπασούρας [TKA=0] από το μπασούρα=προβατίνα μέ μαύρα σημάδια στο πρόσωπο ενώ μία άλλη ισχυρίζεται ότι μπασούρα/μπασούρκο= αρνί μέ ασπρο κεφάλι και άσπρη ουρά η μέ μαύρες βούλες στο λαιμό. Ισως όλοι νά έχουν δίκηο αλλά ο [ΔΤ] μού φαίνεται ο πίο πειστικός. Στον ΤΚΚΕ και στον ΤΚ Αγκύρας Basur δεν υπάρχει αλλά υπάρχει ένας και μοναδικός στο ΤΚ Σμύρνης.
Μπατάκης, <i>Μπατάκας</i>	TKA=19, 6. Τρκ. batak= τεлмаτώδης, βαλτώδης, ελώδης αλλά και ασταθής,επισφαλής (επιχείρηση), πού δέν καλοστέκεται στα πόδια του. Εξ ού και μπατακτοής (Οθ. batakci)= αφερέγγυος, κακοπληρωτής. Η ίδια λέξη, batak, μέ ανάλογους ορισμούς και στα Αλβανικά. Στον ΤΚΚΕ οι Βατακ είναι 29.
Μπατάλας, <i>Μπατάλης</i>	TKA=14, 21. Τρκ. battal= αχρηστος, χονδροειδης, δυσκίνητος. Επίσης γενναίος, ηρωικός, ήρωας (π.χ., Battal Gazi). Αλλά και Αλβ. batall= (1) άχρηστος, χωρίς αξία (2) άγαρμπος, αδέξιος. Στον ΤΚΚΕ οι Battal είναι 181.
Μπατζάς	TKA=3. Στην Τρκ. baca= καμινάδα, φουγάρο καπνοδόχος, φεγγίτης, φωταγωγός και παρόμοια, λέξη που βρίσκουμε και στο Τουρκοκρητικό ποίημα Το τραγούδι του Μαζλούμ Αγά η Μπαλουξή (Διατριβή Πλανάκη, Πανεπιστήμιο Κρήτης)

Στον Κούλε πίσω φέρανε μπουρμπάδα και στελιώσαν
για να ανοίξουν τον μπατζά να τονε θανατώσουν

.....
και τρεις μπατζάδες 'νοίξανε ωσάν τα παραθύρια
από 'κεί δα του βάλανε του θάνατου τα φίδια.

(βασικά χρησιμοποίησαν κανόνι –μπουρμπάδα-, και άνοιξαν τρύπες –
μπατζάδες-). Η ίδια λέξη υπάρχει και στα Αλβ baxha/baxhë με την ίδια
σημασία

Μπατζάκας
Μπατζάκης
Μπατζακλής
Μπατζής
Μπατζόγλου

TKA=65, 53,1. Τρκ. bacak=(1) κνήμη, μπατζάκι (2) φάντης, βαλές
(τράπουλας) και bacaklı=μακρουκάνης, μακροπόδαρος. Στον ΤΚΚΕ
βρίσκουμε 47 Bacak, ένα Bacaklı, και 3 Bacakoğlu.

TKA=15, 15. Στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε ένα Bac, 13 Bacı, και 29 Bacioğlu. Η
Περσογενής λέξη bac πάλαι ποτέ ζήμαινε φόρος, διόδια, τέλος και
συχνά εμφανιζότανε σε μορφή κτήσεως (π.χ., bacı bazar=τέλος
συμμετοχής στο παζάρι, bacı tamga ~ φόρος πωλήσεως, κάτι σαν το
ΦΠΑ). Η λέξη bacı σήμαινε (1) νέγρο τροφός (2) μεγάλη αδερφή,
αδερφή (3) σύζυγος/γυναίκα. Η προτίμησή μου είναι η λέξη
εισπράκτορας (φόρων, τελών, διοδίων), φορατζής αλλά όποιος
προτιμάει το bacı= αδερφή/ υπηρετικό προσωπικό έχει δικαίωμα στη
γνώμη του. Συμπληρώνω ότι πάλαι ποτέ στα Αλβανικά baxhë=
δημοτικός φόρος, φόρος πωλήσεων (baxhaxhi λεγόταν ο εισπράκτορας
τέτοιων φόρων) και baxhi=(1) τιμητικός τίτλος ηλικιωμένης γυναίκας
(2) ηλικιωμένη γυναίκα που πλένει πτώματα πριν την ταφή

Μπατζιάς

TKA=14. Ίσως παραλλαγή του Μπατζάς (βλέπε επώνυμο) όπως το
Μπατζιάκας (TKA=5) είναι παραλλαγή του Μπατζάκας.

Παρατηρούμε όμως ότι το baxhi εμφανίζεται ως baxhia στην έκφραση
Laftë baxhia= (να τον πλύνη η γρηά)=μακάρι να πεθάνη! Ίσως λοιπόν
το μπατζιάς να απεικονίζει επάγγελμα. Τέλος, η λέξη μπατζιά
χρησιμοποιείται στα Ελληνικά σαν συνώνυμη του τζακιού (το τζάκι
προέρχεται από το Τρκ. ocak= (1) τζάκι (2) καμινάδα (3).....). Ετσι στην
ιστοσελίδα του νέου Μοναστηριού (λάπου ανάμεσα στη Φθιώτιδα και
το Θεσσαλικό κάμπο διαβάζουμε (η μάλλον διαβάζαμε):

Η παρασκευή του φαγητού γινόταν μέσα στον τέντζιρι, μια μεγάλη
κατσαρόλα, πάνω σε πυροστία (φωτιά) ή σε μπατζιά- τζάκι, όταν
υπήρχε κάποια οικονομική άνεση και ευχέρεια.

Από τα παραπάνω προτιμώ την ετυμολογία από την μπατζιά αλλά
αυτό είναι θέμα γούστου.

Μπατής	TKA=100+. Τρκ. bati=δύση, Δύση/Φραγκιά, δυτικός. Στον ΤΚΚΕ οι Bati είναι 57. Υπάρχει όμως και το όνομα Μπάτης, σύντμηση του Αμπάτης (βλέπε επώνυμο).
Μπατίκας <i>Μπατίκης</i>	TKA=7,2. Κατά τα φαινόμενα από το Τρκ. batik=(1) βουλιαγμένος, βυθισμένος, ναυαγισμένος (2) κατεστραμμένος (3) χρεωκοπημένος αλλά δεν αποκλείεται και το batik (λέξη της Ιάβας που υιοθέτησαν οι Γάλλοι και απ αυτούς οι Οθωμανοί) = τύπος μεταξωτού υφάσματος η το Αραβογενές batik= κοφτερό (σπαθί) δοθέντος ότι στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε ένα Batik αλλά και ένα Batic.
Μπατμανίδης <i>Μπατμάνογλου</i>	TKA=2,3. Batman ήταν μοναδα βάρους εν χρήσει στην Τουρκία μέχρι το 1931 και ζύγιζε απο 2 έως 8 οκάδες. Η οκά, εν χρήσει στην Ελλάδα μέχρι το 1959 ζύγιζε 400 δράμια η ~1282 γραμμάρια. Στον ΤΚΚΕ οι Batmanείναι 49 οι Batmanoğlu 2.
Μπάφας [TN] <i>Μπαφάκης</i> <i>Μπάφης,</i> <i>Μπάφαλης</i> <i>Μπάφης</i> <i>Μπαφίλιας</i> <i>Μπαφινάς</i> <i>Μπαφίτης</i> <i>Μπαφαλούκας</i> <i>Μπαφαλούκος</i>	TKA=71, 9,16,5,11,1,44,14,52. Μπάφα στα Ελληνικά είναι ο θηλυκός κέφαλος από τον οποίο βγαίνει το αυγοτάραχο ενώ bafë στα Αλβ. είναι το θηλυκό λαβράκι. Σημειώνουμε επίσης τα Ιταλικά baffi= μουστάκια και baffuto=μουστακαλής, το Αλβ. rafillë= λευκοσίδηρος, τενεκές και τις Ελληνικές λέξεις (μ)πάφιλας =ορείχαλκος, μπρούτζος, μπρούτζινο έλασμα και (μ)παφίλι= λάμα μπρούτζου που καλύπτει το κοντάκι και μπρούτζινο δοχείο που χωρούσε 100 δράμια, το λεγόμενο κατοσταράκι. Σε γενικές γραμμές και παρά τις ομοιότητες αυτά τα ονόματα μάλλον δεν έχουν κοινή ρίζα, οι λέξεις που παραθέσαμε μάλλον δέν εξηγούν όλα τα ονόματα και οι ετυμολογίες δεν είναι αρκετά πειστικές. Τείνω να ετυμολογήσω το Μπάφας/Μπαφάκης από το μπάφα, το Μπαφίλιας από το rafillë η το παφίλι, και με φόβο Θεού τα Μπάφης/Μπαφινάς/Μπαφίτης από το baffi. Τα υπόλοιπα με ετυμολογικό salto mortale σαν παράγωγα του Μπάφας. Προσθέτουμε πάντως ότι το 1845 υπήρχε χωριό Μπάφι στο δήμο Δωρίου, Μεσσηνία.
Μπαχάρης	TKA=12. Η βασική έννοια του bahar στην Τρκ. είναι άνοιξη/ανοιξιάτικος και κατ' επέκταση άνθηση, νιότη. Στα Οθ. επίσης σήμαινε μυρωδικά, μπαχάρια, πιπέρια και παρόμοια αλλά για τα μυρωδικά η Τρκ. χρησιμοποιεί τη λέξη baharat. Πάνω απο 200 Bahar στον ΤΚΚΕ (οι Mehmet είναι 7) και ένας Baharlı.
Μπαχράμης	TKA=5. Στο διαδίκτυο εμφανίζεται σαν παραλλαγή του Μπραχάμης. Π.χ., ένας αθλητής βόλεϋ του ΠΑΟ εμφανίζεται ως Δημήτρης Μπραχάμης/Μπαχράμης. Πιθανώτατα, παραλλαγή του Μπραχάμης.
Μπαχτσεβάν <i>Μπαχτσεβανέλης</i> <i>Μπαχτσεβάνης</i>	TKA=1,2,9,1,5. Τρκ bahçivan=bağçevan=κηπουρός. Στον ΤΚΚΕ οι Bahçivan είναι 66, οι Bağçevan ανύπαρκτοι. Στα Αλβ. η λέξη είναι bahçevan.

Μπαχτσεβανίδης

Μπαχτσεβάνος

Μπεγλέρης

TKA=9 (01/11). Στα Ελλ. μπργλέρι=κομπολόι και παλαιότερα ζάρι. Το [ΙΜΤ] πιθανολογεί ότι προέρχεται από το beğler, πληθυντικό του beğ, αρχαιζούσης μορφής του bey=μπέης. Ενώ το πέρασμα από το μπέης στα ζάρια και στα κομπολόγια δεν είναι απόλυτα προφανές, είναι βέβαιο ότι στον ΤΚΚΕ βρίσκονται 24 Beğler και 2 Beyler. Αλλά πέρα από το beyler πληθυντικό του bey υπάρχει το beyler= διορίζει ως μπέη από το παρελθούσης χρήσεως beylemek. Πλήν όμως στα Τρκ. ο διαχωρισμός ρημάτων/ουσιαστικών δεν πολυείναι στεγανός (π.χ., από το ρήμα yazmak=γράφειν αποκτούμε το yazar=γράφει αλλά και το yazar=συγγραφέας. Διαλέγω λοιπόν την ετυμολογία beğler= ο διορίζων μπέηδες αν και δεν είναι η μόνη αληθοφανής ετυμολογία. Σημείωση: Σε [ιστοσελίδα](#) για τις Στενιές Ανδρου βρίσκουμε πληροφορίες για την οικογένεια Μπεγλέρη, ο προπάτορας της οποίας πήγε στις Στενιές από την Πόλη.

Μπεγλής

Μπεγλικίδης

Μπεγλίτης

Μπεγλίογλου

Μπέγλογλου

Μπεζεντάκου

Μπεζέρης[ΤΝ]

Μπεζεργιανίδης

Μπεζεργιάνος

Μπεζεριάνος

Μπεζερμελής

TKA=1,1,3,28,2 (στο διαδίκτυο βρίσκουμε ένα Μπεζέρη και ένα Μπεζερή). Υπάρχει το Αραβογενές Οθ. bezer= φλυαρία, πολυλογία, λογοδιάρροια. Υπάρχει όμως και το Οθ. bezer με την έννοια «είναι μπουχτισμένος/αηδιασμένος» (ρήμα bezmek και στα Ελλ. μπεζερίζω) και το Τρκ. bezer με την έννοια «στολίζει, καλλωπίζει, εξωραΐζει, διακοσμεί» (ρήμα bezemek). Εφτά Bezer στον ΤΚΚΕ. Για τα άλλα ονόματα τα πράγματα γίνονται ακόμα πιο μπερδεμένα. Στις Τρκ., ιστοσελίδες υπάρχει ένας και μόνο Bezerian, ενώ στις Ελληνικές ένας και μόνο Μπεζεριάν, πομάκος, που ζούσε το 1920 στις Σάπες (Ροδόπη). Παρατηρούμε λοιπόν τα εξής:

- Το Περσογενές Οθ. yâh σήμαινε ασυνάρτητος, χωρίς ειρμό η λογική (με έμφαση στις ασυναρτησίες φανατικών σε θέματα θρησκείας η ιδεολογίας). Κολλάει όμορφα με το bezer= φλυαρία αλλά τέτοια λέξη/όνομα δεν βρήκα πουθενά.

- Το bezemeli (~ πρέπει να διακοσμή) είναι μεν μορφή του ρήματος bezemek αλλά στην πράξη εμφανίζεται σαν επίθετο. Π.χ., boya bezemeli çanak çömlek = αγγεία διακεκοσμημένα με μπογιά, girland bezemeli friz=ζωφόρος (διακεκοσμημένη) με γκιολάντες, gümüş bezemeli şekerlik= ζαχαριέρα με διακόσμηση από ασήμι.
- Η Τουρκική έχει τις λέξεις bezeyen=διακοσμών, bezir/bezîr = (1) πολυλογάς (2) ανικανός να κρατήσει ένα μυστικό (3) συκοφάντης (2 Bezir στον ΤΚΚΕ και bezirgân= (1) έμπορος (2) έμπορος άπληστος, ιδιαίτερα φιλόκερδος (3) έμπορος Εβραίος (βλεπε και το gemici/γεμιτζής όπου το γκ+[ι] γίνεται γ[ι])με 17 Bezirgan στον ΤΚΚΕ.

Με βάση όλα αυτά η δική μου μαντεψιά είναι το Μπεζέρης σημαίνει είτε πολυλογάς (bezer, bezir) είτε αυτός που στολίζει (bezemek), το Μπεζεμελής ~ στολισμένος, και τα υπόλοιπα άπληστος/ φιλόκερδος (Bezirgan).

Μπέζης[TN]

ΤΚΑ=6. Μάλλον από το Οθ. bez το οποίο ανάμεσα σε άλλες έννοιες σχετικές με υφάσματα, πάνες/σερβιέτες και έπιπλα σημαίνει και άνθρωπος τεμπέλης, άχρηστος. ΤΚΚΕ=0 αλλά τρεις Bez στον ΤΚ Αγκυρας. Το επώνυμο εμφανίζεται και με τη μορφή Μπεζής. Το αν είναι απλή μετάθεση τόνου η το αν προέρχεται απο το Οθ. bezî= βωμολόχος, το Οθ. bezi= νέος έξυπνος και ωραίος η το Οθ. beziş= μπούχτισμα, αηδία (απο το bezmek= έχω βαρεθεί, μπουχτίσει, αηδιάσει) το αφήνω στην κρίση του αναγνώστη.

Μπεζιο****

Μπέης

ΤΚΑ=100+. Οθ. bay=beğ=bey=μπέης= πρίγκηπας, αξιωματούχος, μπέης, άρχοντας, ευγενής, πλούσιος, άσσος (στην τράπουλα) κ.τ.τ. Σήμερα χρησιμοποιείται σαν προσφώνηση με την έννοια του κύριος.

Μπεινός

Μπεινης[TN]

ΤΚΑ=3

ΤΚΑ=10. Ισως από το beyin= εγκέφαλος, μυαλό, νούς. Βλέπε και Βεινής.

Μπεκατώρος

ΤΚΑ=37. Το επώνυμο δείχνει να είναι κοινό στην Κεφαλονιά. Ισως το να σχετίζεται με τη λέξη beca (Ισπ.) που κάποτε σήμαινε (1) τύπος (εκκλησιαστικός η μαθητικός) ενδύματος (2) υποτροφία. Η τελευταία έννοια υπάρχει και σήμερα και ο υπότροφος λέγεται becado η becario αλλά και becatorio (σπάνιο, μόνο στο διαδίκτυο). Ανάλογες λέξεις εμφανίζονται και στα Ιταλ. όπου becco=ράμφος/τράγος/απατημένος σύζυγος και μύτη σε Ιταλικές εκφράσεις του τύπου χώνω τη μύτη μου ανακατεύομαι, κ.τ.λ. . Το ρήμα beccare σημαίνει (1) ραμφίζω (2) τρώω (3) πειράζω (αστειολογώ σε βάρος ,...) (4) κερδίζω/παίρνω/τρώω (τίτλο, βραβείο, πρόστιμο, είκοσι χρόνια φυλακή) (5)τσιμπάω, πιάνω στα

πράσσα (6) αποδοκιμάζω έντονα (τραγουδιστή, ηθοποιό,...)/ υφίσταμαι (απογοήτευση, ήττα, ζημιά) (7) διαφωνώ με κάποιον επί παντός επιστητού. Την λέξη beccatore δεν την βρήκα στα λεξικά τη βρήκα όμως στο διαδίκτυο. Το τι ακριβώς σημαίνει δεν είναι προφανές αν και σε μερικές περιπτώσεις δείχνει να σημαίνει εύπιστος, χάχας αλλά σε γενικές γραμμές beccatore είναι αυτός που κάνει αυτό που εκφράζει το beccare. Σημειώνουμε και το peccatore=αμαρτωλός, μάλλον άσχετο με το επώνυμο.

Μπεκιάρης

TKA=100+. Τρκ. bekâr=ανύπαντρος (bekâret= παρθενιά και ο σχετικός υμένος). Στον ΤΚΚΕ οι Bekar είναι 200+ (εκ των οποίων οι 5 Mehmet). Η λέξη έχει υιοθετηθεί στα Αλβ., beqar, και στα Ελληνικά, μπεκιάρης, με έμφαση στα Ελληνικά τον εργένη που ζή μόνος του.

Μπέκιος

TKA=47. Στην ιστορία του χωριού Νικολίτσι στην Πρέβεζα υπάρχει αναφορά στον Βέικο η Μπέκιο ([εδώ](#)). Παράλληλα, σε ιστοσελίδα που πραγματεύεται το ιστορικό του κτήματος Βεϊκού ([εδώ](#)) διαβάζουμε τα εξής απο τη διαθήκη του Ανδρέα Κομπατή το 1862:

«Καταλείπω και παραχωρώ της Αικατερίνης Λαμπρομπέκιαινας, συμβίας του ποτέ Λάμπρου Φώτη Μπέκιου εκ Σουλίου της Ηπείρου, πρώτου εξαδέλφου μου».

Ο Λάμπρος Βεϊκος ήταν Σουλιώτης οπλαρχηγός, αγωνιστής του 1821, ο οποίος σκοτώθηκε το 1827 (μάχη Αναλάτου). Αυτά μάλλον δείχνει το Μπέκιος (όπως και το Βέικος) να είναι παραλλαγή του Μπέικος από το Τρκ. bey=μπέης.

Μπεκίρης

TKA=26. Κατά τα φαινόμενα από το Τρκ. bekir= αυτός που κατά κανόνα ξυπνάει νωρίς. Στον ΤΚΚΕ οι Bekir είναι 32.

Μπεκρής

TKA=100+. Τρκ. bekrî=μέθυσσος. Τέσσερεις Bekri στον ΤΚΚΕ.

Μπεκτάς[ΤΝ]

Μπεκτασής

TKA=1,1 αλλά και 3 εγγραφές (1 Μπεκτασή, 2 Bektashi) κατά τα φαινόμενα Αλβανών. Οι Μπεκτασίδες ήταν ένα τάγμα μυστικιστών Μωαμεθανών που ιδρύθηκε τον 13^ο αιώνα από τον Hacı Bektaş Veli. Είχε κοινά σημεία με τους Σίιτες και τους Αλεβίτες, στενούς δεσμούς με τους γενίτσαρους και γενικά την πολεμική τάξη, και αντιπροσώπευε μια φιλελεύθερη, μασωνική (κατά κάποιο τρόπο) σκέψη. Είχαν διάφορους βαθμούς μνήσεως (*asik, nasir, mühip, dervish, baba* (επι κεφαλής τεκέ)), και κατά σύμβαση 12 *halife-baba* η *dede* από τους οποίους ο γεροντότερος είχε τον τίτλο *dedebaba* και έμενε στο Pir Evi (το σπίτι του αγίου) στην πόλη [Hacıbektaş](#) η Solucakarahüyük. Το 1826 οι Γενίτσαροι διαλύθηκαν και οι Μπεκτασίδες μαζί μ' αυτούς. Οι μπεκτασίδες σιγά-σιγά ξαναοργανώθηκαν αλλά το 1925 ο Ατατούρκ διέλυσε όλους τους Σουφήδες ως αντιδραστικούς και οι μπεκτασίδες «μετακόμισαν» την ηγεσία τους στα Τίρανα . Το 1967 ξανάγιναν

παράνομοι χάρη στον Ενβερ Χότζα και το 1990 επανήλθαν στη νομιμότητα αλλά συνεχίζουν να είναι παράνομοι στην Τουρκία. Επιφανείς Έλληνες μπεκτασήδες ήταν πολλοί Έλληνες σπλαρχηγοί στην αυλή του Αλή Πασά, με τον πιο γνωστό τον Οδυσσέα Αντρούτσο. Σημειωτέον ότι ένας γνώριμος του Αντρούτσο από τα Γιάννενα, ο Χρήστος Παλάσκας (μπετακλής πιθανώτατα κι' αυτός) βγαίνει και «απειλεί» τον κλεισμένο στο χάνι της Γραβιάς Αντρούτσο με τα κανόνια που έρχονται από το Ζητούνι (=Λαμία) και μετά αρχίζει να τραγουδάει για πουλιά που ξυπνάνε πριν χαράξη (ουσιαστικά πληροφορώντας τον Αντρούτσο ότι είναι ώρα να τα μαζεύει). Πάνω από 200 Bektaş στον ΤΚΚΕ από τους οποίους οι 45 Mehmet.

Μπεκτσής

ΤΚΑ=1. Τρκ bekçi=φύλακας, νυχτοφύλακας, τσιλιαδόρος αλλά και Αλβ. bekçi= αγροφύλακας και Ελλ. μπεκτζής (νυχτοφύλακας, αγροφύλακας) [ΔΔ].

Μπελαλής

Μπελάς

ΤΚΑ=19, 9. Τρκ. bela= πρόβλημα, φασαρία σκοτούρα (2) βάσανο, δυσκολία και belalı= δύστροπος, καβγατζής, δημιουργός προβλημάτων. Ένας και μόνο Bela στον ΤΚΚΕ (0 Belalı). Σε γενικές γραμμές το επώνυμο Belalı δεν δείχνει να είναι εν χρήσει.

Μπελεβώνης

Μπελέρης

ΤΚΑ=14 (01/11). Το επώνυμο εμφανίζεται και ως Μπελερής ενώ στον κατάλογο βρίσκουμε και έναν Panajot Beleri. Στο διαδίκτυο το Μπελέρης/ Beleri εμφανίζεται συχνά ως ΒορειοΗπειρωτικό/Αλβανικό. Στο διαδίκτυο βρίσκουμε και το Bejleri (π.χ., την Dhurata Lazo Bejleri, πιάνο, από το Αργυρόκαστρο και τον (σύζυγο;) Zila Bushi Bejleri, σαξόφωνο και άλλα πνευστά, από τα Τίρανα). Παρά το ότι Αλβ. δν γνωρίζω, θα τολμήσω να υποθέσω ότι το Μπελέρης και τα Αλβ. ισοδύναμά του έχουν την ίδια ρίζα με το Μπεγλέρης (βλέπε επώνυμο).

Μπέλεχας

Μπελιμεζάκης

(διαδίκτυο)
ΤΚΑ=1. Μάλλον υποκοριστικό του Μπιλιμέζης, βλέπε επώνυμο.

Μπελντέκης

ΤΚΑ=1,9, 6, 12. Παραλλαγές του Πελτέκης, βλέπε επώνυμο.

Μπελντέκος

Μπελδέκας

Μπελδέκος

Μπελντερτζής

Μπέλοβας

ΤΚΑ=2,1 (11/08). Οπως και το Μπέλος με την κατάληξη -οβα= τόπος. Τοπωνύμια Μπελοβίτσα και Μπέλοβο (3) στη Βουλγαρία.

Μπελοβίδης

Μπελογιάννης

ΤΚΑ=26. Μάλλον παραφθορά του Μπαλογιάννης (βλέπε επώνυμο) χωρίς να αποκλείεται και το Μπέλο (βλέπε επώνυμο)

Μπέλογλου

Μπελόκας

Μπέλος

Μπελίδης

Μπελτσσεμίδης

[TN]

Μπελτσενίτης

Μπελτσένκο

Μπέλτσης[TN]

Μπέλτσιος

Μπέλτσοβα

Μπέλτσος

Μπελτσωνίας

Μπέλος)+Γιάννης. Επώνυμο γνωστού μέλους του ΚΚΕ που εκτελέστηκε το 1952.

TKA=19 (11/08). Στα Σέρβικα *bèlōjka*= ξανθή γαλανομάτα και *belòkos*=(1) γκριζομάλης (2) ξανθός. Βλέπε και επώνυμο Μπαλόκας.

TKA=25, 4 (11/08). Στα Σέρβικα *beo* η *bijel*= λευκός, φωτεινός, απατράπτων και γενικά στις Σλαβικές γλώσσες *bel*=λευκός.

TKA=2,1,1. Ίσως όπως και το Μπέλτσης, βλέπε επώνυμο.

TKA=3, 12, 1, 10, 3. Χωριό Μπελτσίστα (Αρτα, μετωνομάστηκε Άγιος Γεώργιος), Μπελοτίντσα (κοντά στο Νευρικόπι, μετωνομάστηκε Λευκόγια), και Μπελτσίστα η Βελτσίστα (Ευρυτανία, μετωνομάστηκε Λιθοχώρι). Σέ γενικές γραμμές το πρόθεμα σλαβικό πρόθεμα *bel* σημαίνει λευκός (π.χ. στα Σερβ. *beo*= άσπρος, λευκός και μία από τις μορφές το είναι *bijel*) και κατά πάσα πιθανότητα αυτά τα ονόματα προέρχονται αμέσως η εμμέσως (από όνομα τόπου) με την έννοια του λευκού. Βλέπε και Βέλτσης.

Μπένος

Μπενίσκος

Μπενίσης[TN]

Μπενίτσης[TN]

TKA=1. Μάλλον από το Ιταλικό *Benizzi*, λεπτομέρειες στο Μπενίτσης (σημείωση: Το *z/zz* στα Ιταλικά προφέρεται, σχεδόν, *σ*).

TKA=1. Τοποθεσία Μπενίτσα/Μπενίτσες στην Κέρκυρα. Αλλά και λέξη *μπενίτσα*=ξινόγαλο στο διαδίκτυο ([εδώ](#)), πληροφορία την οποία δεν μπόρεσα να διασταυρώσω. Ιταλικό όνομα *Benizzi* (~14000 αναφορές στο διαδίκτυο, μερικές σε ένα καθολικό άγιο του 13ου αιώνα) και ισπανικό κύριο όνομα *Benicio* (~3170000 αναφορές στο διαδίκτυο, πολλές για ένα ηθοποιό). Κατά τα φαινόμενα τα Ιταλικά ονόματα *Izzi/Izzo* προέρχονται από το *jizzu* αρχαίας Σικελικής διαλέκτου και αυτό από το *aegyptius* = σκλάβος (αλλά και μελαχροινός, μαυρειδερός,σαρακηνός). Επίσης, σύμφωνα με το [OC] τα ονόματα *Benizi* και *Benizzi* εμφανίζονται στη Φλωρεντία του 13ου αιώνα (*San Filippo Benizzi* 1233-1285) και προέχονται από το *Bonizzone*, όνομα Λομβάρδων το οποίο εμφανίζεται τον όγδοο αιώνα (*Cremona*, 753) και αυτό από το *Bono*. Αν τα δεχτούμε όλα αυτά, τότε ίσως Μπενίτσης= καλός σκλάβος/ υπηρέτης/ υποτακτικός.

Όλη αυτή τη φασαρία δεν την κάναμε για τον ενα και μοναδικό Μπενίτση μόνο. Το όνομα Βενιζέλος είναι παραφθορά του κυρίου ονόματος Μπενιτζέλος η Μπενιτσέλος και αυτό ίσως να σχηματίστηκε

	απο τα Ιταλικά κατ ευθείαν η απο το Μπενίτσης (βλέπε και Κωσταντής/Κωσταντέλος για παράλληλη εξέλιξη).
Μπεντινίδης	(αθλητ'ης, πάλη Πεκίνο)
Μπερ(ε)κέτης	TKA=8,1,1,5. Αραβογενές Τρκ. bereket= (1)αφθονία (2) ευλογία Θεού (3) ευτυχώς, δοξα τω Θεώ και bereketli= ευλογημένος, παραγωγικός, εύφορος, άφθονος. Επίσης Αλβ. bereqet= (1) καρπός, σοδειά (2) ευλογία αφθονία, Σερβικό beričet και Ελλ. Μπερεκέτι, μπερικέτι, μπερκέτι με ανάλογες σημασίες (σοδειά, αγαθά, επιτυχία, πλούτος). Στον ΤΚΚΕ οι Bereket είναι 55, οι Bereketli 8 και οι Beriket 0.
Μπερέκος	TKA=19,1 και τρεις Berek στον ΤΚΚΕ. Λέξη berek στα Τρκ. δεν βρήκα αλλά οι Λάζοι (χοντρικά εξισλαμισθέντες Γεωργιανοί) χρησιμοποιούν τη λέξη berek με την έννοια παιδί, μωρό, κουτσούβελο ([ΛΖ], παραδείγματα, γράμμα Ο).
Μπερής[ΤΝ]	TKA=62,1. Ο [ΔΤ] ετυμολογεί το όνομα από το Τρκ berî= απελευθερωμένος η berri=γήινος. Δοθέντος ότι στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε 8 Berî αλλά ούτε ένα Berri, αγνοούμε την λεπτομερή εξήγηση του berri και παρατηρούμε ότι το berî βασικά σήμαινε αθώς, ελεύθερος αμαρτιών, ενοχής, κακών συνηθειών, ψευδούς πίστεως. Παράλληλα υπήρχε και η λέξη beri= κομμένο, ξυσμένο, πελεκυμένο και χοντροφκιαγμένο αντικείμενο (π.χ., βέλος, ακόντιο, σούβλα). Στα Αλβ. έχουμε τα ber= τόξο γέφυρας/πόρτας berri= γίδα/πρόβατο berrak=bërrakë= λιμνούλα, βάλτος και bërës=δημιουργός, συγγραφέας. Σε τελική η ετυμολογία του [ΔΤ] είναι η πιό πειστική αλλά όχι η μόνη δυνατή και είναι πιθανό το Μπεράκης να μην είναι υποκοριστικό του Μπερής.
Μπερίκος[ΤΝ]	TKA=12,4. Αν το Μπερεκέτης μεταβάλλεται σε Μπερικέτης, ίσως το Μπερίκος κα είναι μορφή του Μπερέκος. Δοθέντος όμως οτι ο ΤΚΚΕ έχει 15 Berik και ότι η Οθ. είχε δύο Αραβογενή berik εκ των οποίων το πρώτο σήμανε «σπίθα, λάμψη» και το δεύτερο «ευλογημένος, πράξη που συνεπάγεται θεϊκή ευλογία», το πιθανώτερο είναι η ρίζα να είναι berik και η έννοια παραλλαγή του Μπερεκέτης.
Μπερμπάντης	TKA=6. Η λέξη μπερμπάντης=(1) φαύλος, γυναικάς, γλεντζές (2) αχρείος, κακοήθης, παληάνθρωπος (3) πονηρός ετυμολογείται από το Ιταλ. birbante= κατεργάρης, αλιτήριος, μασκαράς, παληοχαρακτήρας. Τα ίδια και για το επώνυμο
Μπερμπάτης	TKA=3. Περσογενές Οθ. berbad=κατεστραμμένος, διαλυμένος, χαλασμένος και Τρκ. berbat=(1) βρωμικός, βρωμιάρης, αηδιαστικός (2) απαίσιος, άθλιος (3) berbad
Μπερμπατιώτης	TKA=3. Χωριό Μπερμπάτι ~12 χλμ από το Αργος που το 1927 μετωνομάστηκε Πρόσυμα. Το Μπερμπάτι σύμφωνα με μιά εκδοχή

είναι παραλλαγή του Barbati, όνομα Αλβανών μισθοφόρων της Βενετίας. Διάφοροι Barbati μνημονεύονται το πρώτο μισό του 16^{ου} αιώνα και ένας Μπαρμπάτης (Barbatti) αναφέρεται στο ποίημα του Μανόλη Μπλέση. Μιά άλλη εκδοχή είναι ότι Μπερμπάτι ωνομάστηκε το χωριό από Τούρκους που δεν επικροτούσαν τη συμπεριφορά των κατοίκων του (βλέπε Μπερμπάτης)

Μπερμπέρο
Μπερμπεράκης
Μπερμπέρης
Μπερμπεριάν
Μπερμπεριάς
Μπερμπεριδής
Μπερμπέρογλου

TKA=1,6, 16, 14,1,8,3 (12/08) 12, αλλά και πολυάριθμοι Αλβανοί(;) με το όνομα Μπερμπέρη/Μπερμπέρι. Το όνομα χρησιμοποιείται από Αλβανούς (Αδριάνα Μπερμπέρι, υφυπουργός οικονομικών) και Αραβες (Σουλειμάν Μπερμπέρι, καθηγητής Αραβικής στη Γάζα) Το πιθανότερο είναι ότι προέρχεται από το Τρκ. (και Αλβ.) berber=μπαρμπέρης κουρέας κομμωτής δοθεντος ότι Berber= βερβέρος (μέλος γηγενούς πληθυσμού της Βορείου Αφρικής –κυρίως Αλγερία- με τη δική του γλώσσα) δείχνει ετυμολογικά άσχετο. Στον ΤΚΚΕ οι Berber είναι (200+, 19).

Μπερσής
Μπέσης
Μπεσλεμές

TKA=94+ (04/09).

TKA=8. Ο [ΔΤ] προτείνει το Τρκ. besleme=διατροφή, ανατροφή. Βασικά σωστό αλλά προτιμώ την απόδοση [RT] besleme= (1) ταϊσμένος, μεγαλωμένος, σιτεμένος (το τελευταίο για ζώα τα οποία προορίζονται για σφαγή) (2) υπηρέτρια γεννημένη και μεγαλωμένη μέσα στο σπιτικό, κατι ανάλογο του Ισπ. criado. Οπότε μάλλον μιλάμε για υπηρετικό προσωπικό, σχεδόν σκλαβάκι. Ένας και μόνο Besleme στον ΤΚ Σμύρνης (κανένας στον ΤΚ Αγκυρας, κανένας στον ΤΚΚΕ.

Μπέτσικας
Μπέτσος
Μπεχάρ[ΤΝ]
Μπεχάρης

TKA=7. Μάλλον παραλλαγή του Πέτσικας, βλεπε επώνυμο.

TKA=4, 2. Στα Αλβ. behar=(1) καλοκαίρι (2) χαμογελαστός, σε καλή διάθεση, ευχαριστημένος, ευτυχισμένος. Σημειώνουμε και το Τρκ. bahar= (Οθ.) μπαχάρι (Τρκ.) Ανοιξη.

Μπεχλής
Μπεχλιβάνης
Μπεχράκης

TKA=86. Ο [ΔΤ] το ετυμολογεί από το Οθ. behre= μοίρα μερίδιο.

Ατυχώς στον ΤΚΚΕ δεν βρίσκουμε ούτε ένα Behre η Behrak. Το Behrak δείχνει να είναι κύριο Περσικό όνομα που απαντάται

Μπιζάκης
Μπιλμέζης

TKA=1. Τρκ. bilmez= δέν ξέρει, δεν γνωρίζει → ανήξερος, ανίδεος, αδαής, άσχετος. "Στον ΤΚΚΕ οι Bilmez είναι 66.

Μπίρης
Μπιροπίλης

Αλβ. bir=γιός

TKA=100+. Ετυμολογείται από το Τρκ bülbül = Αλβ.bilbil= αηδόνι.

	<p>Στόν ΤΚΚΕ οι Bülbül είναι 200+ (17 λέγονται Mehmet) αλλά υπάρχουν και 2 Birbil είτε, πιθανώτατα, από ορθογραφικό σφάλμα είτε, ίσως, από το bir=ενας + bil= φκιάρι, κουπί. Βλέπε και λέξεις μπιρμπίλι=αηδόνι, μπιρμπίλω, μπιρμπιλωτός.</p>
Μπίρμπος	<p>ΤΚΑ=15. Αλβ. birbo= άνθρωπος επιτόλαιος, χωρίς περιουσιακά στοιχεία η τάξη στη ζωή του, κοινωνικό παράσιτο</p>
Μπίσιας <i>Μπισιώτης</i>	<p>ΤΚΑ=31, 12 (11/10). Το Μπισιώτης δείχνει Εθνικό και πράγματι, στο Δήμο Ύλουτρακίου (Κορινθία) βρίσκουμε το αρβανιτοχώρι Πίσια που παλιότερα λεγότανε Μπίσια (τα). Την καταγωγή του Μπίσιθα την αγνωω. Ίσως να συνδέεται με το Αλβ. bishë= (1) αγρίμι, θηρίο, λύκος (2) άνθρωπος σκληρόκαρδος, ανηλεής εξαγριωμένος, κτηνώδης, αιμοχαρής. Επειδή όμως το β και π συχνά συγχέονται, ο αναγνώστης ας λάβη υπ' όψιν και το rishë=Πεύκο. Τέλος σημειώσουμε και τη (Νέα) Βύσσα στη Θράκη στην ιστοσελίδα της οποίας διαβάζουμε στο το μπίσι είναι εργαλείο κατασκευής σκούπας (χωρίς άλλες λεπτομέρειες).</p>
Μπισίλας	<p>ΤΚΑ=4 (12/10) *****</p>
Μπισίλκας	<p>ΤΚΑ=4 (12/10) *****</p>
Μπιτσάκης <i>Μπιτσακάκης</i> <i>Μπιτσακτσής</i>	<p>ΤΚΑ=46,17, 12. Ο [ΔΤ] ετυμολογεί και τα τρία από το Τρκ. bıcak=μαχαίρι. Κατα τη γνώμη μου όμως είναι πιο πιθανό τα δύο πρώτα να είναι παραλλαγές του Πιτσάκης (βλέπε επώνυμο) και το τρίτο μονο να είναι επαγγελματικό (κατασκευαστής/πωλητής μαχαιριών)</p>
Μπιτσαξής <i>Μπιτσαξάκης</i>	<p>ΤΚΑ=7, 1 (11/09). Το Μπιτσαξής είναι παραλλαγή του Μπιτσακτσής, το Μπιτσαξάκης υποκοριστικό.</p>
Μπίτσος <i>Μπίτσιος</i>	<p>ΤΚΑ=8, 15. Σύμφωνα με τον [ΜΤ] Μπίτσος είναι παρατσούκλι που σημαίνει μικρόσωμος, μπίτσιο είναι Ηπειρώτικο παιχνίδι, και Μπίτσιος είναι και βαφτιστικό. Από τις πηγές στις οποίες έχω πρόσβαση αυτά δεν μπόρεσα να τα επαληθεύσω. Στα Αλβ. bic= (1) γουρουνάκι (2)σκυλί η αλλο μικρόσωμο ζώο (3) στρουμπουλός, εύρωστος, biçës= (Τόσκικα) γύφτος που έπαψε να ζή νομαδικά. Παράλληλα ricë= κοριτσάκι και το επίθετο ricërr= μικρός/κοντός/μικρόσωμος εμφανίζεται σαν πρώτο συνθετικό διαφόρων λέξεων (π.χ., ricërruk= πιτσιρικός). Τέλος ricë= ricëkë=αιδούιον, κοινώς μου*ί. Σε τι βαθμό όλα αυτά ενισχύουν η αποδυναμώνουν την ετυμολογία του [ΜΤ] ας το κρίνει ο αναγνώστης.</p>
Μπλάθρας Μπλούνας Μπογδάνης	<p>ΤΚΑ=32, 100+. Ονομα Bogdan, ισοδύναμο του Ελληνικού Θεοδόσιος</p>

Μπογδάνος	(bog=θεός, dan απο το dati=δίνω). Bogdania ήταν το αρχικό όνομα της Μολδαβίας (πριγκηπάτο με ιδρυτή ονομαζόμενο Bogdan) και το ΟΘ. όνομα της Μολδαβίας ήταν Boğdan.
Μπογιατζής Μπογιατζόγλου	TKA=100+, 36. Τρκ boyaci= βαφέας (ρούχα), ελαιοχρωματιστής (σπίτια) λούστρος (παπούτσια), έμπορος που πουλάει ελαιοχρώματα και συναφή. Στον ΤΚΚΕ Boyaci=160, Boyacioğlu=48.
Μπογράκος	*****
Μποδοσάκης Μποζατζίδης	Σύμφωνα με τους [ΜΤ,ΧΣ], Μπόδος=Πρόδρομος για τους Καππαδόκες (επόπτης)
Μπόζης, Μποζίκας Μποζίκης Μπόζογλου	TKA=5, 55, 83, 3. boz=γκρίζος, σταχτής, ψαρός (μαλλιά), φαιός (π.χ. αρκούδα, φαιά ουσία). Στον ΤΚΚΕ οι Boz είναι 200+ εκ των οποίων 20 Mehmet.
Μποϊκογλου	ΤΗΑ=0, αλλά ΤΚΘ=1. ο [ΔΤ] προτείνει σαν ρίζες το biyik=μουστάκι η το büyük= μέγανος. Στα Ελληνικά οι δύο λέξεις είναι ηχητικά ίδιες και στην ΤΡκ. είναι κοινά επώνυμα. Πράγματι, στον ΤΚΚΕ βρισκουμε 200+ Biyik, 200+ Büyük, 12 Mehmet Biyik, 15 Mehmet Büyük, 26 Biyikoğlu και 17 Büyükoğlu. Μ' αυτά τα δεδομένα η επιλογή ανάμεσα στο biyik και το büyük δείχνει αδύνατη.
Μποϊλές[ΤΝ]	TKA=14. Ίσως παραλλαγή του Μποϊλής ([ΔΤ]). Αλλά υπάρχει και το Τρκ. böyle=(1) έτσι, μ' αυτόν τον τρόπο, ως εξής (2) τέτοιος, το σχεδόν ταυτόσημο şöyle και η έκφραση şöyle böyle=έτσι κι έτσι, μέτριος. Στα θετικά αυτής της ετυμολογίας είναι το όνομα Σοϊλές (28 στον ΤΚΑ). Στα αρνητικά ότι Böyle στον ΤΚΚΕ δεν υπάρχει και ότι υπάρχουν άλλες εναλλακτικές ετυμολογίες για το Σοϊλές (π.χ., παραλλαγή του Σοϊλής.
Μποϊλής	TKA=0 αλλά υπάρχει ένας πτηνοτρόφος ονόματι Μποϊλής στην Κώ και ένας ποδοσφαιριστής Μποϊλής που ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του στο ίδιο νησί. Τρκ. boy (υψος, μπόι, μήκος, μέγεθος, όχθη[κατα μήκος;], ποιότητα)→ boylu=ψηλός. Στον ΤΚΚΕ οι Boylu είναι 68. Προσθέτουμε ότι στα Αλβ boj= μπόι αλλά bojli= χοντρόσαρκο βαθυκόκκινο κεράσι.
Μποϊντάς[ΤΝ]	TKA=25. Στα Τρκ. boydas κυριολεκτικά αναφέρεται σ' αυτόν που έχει το ίδιο μπόι/ύψος και μεταφορικά σ' αυτόν που κατέχει παρόμοια θέση και γενικά στον κοινωνικά/ιεραρχικά/κ.τ.τ. ίσο. Στον ΤΚΚΕ οι Boydas είναι 10.
Μπόκαρης	
Μπόλιας	TKA=14.
Μπερντζελέτος	
Μπόμπολας,	

Μπομπολάκης
Μποσταντζής
Μποσταντζόγλου
Μπότσαρης
Μπότσης

TKA=100+, 100+.Ο [MT] γράφει «Βότσης voc-i μικρό παιδί, μούτσος < bocë bozë Πβ. Μπότσαρης=βαρελοποιός». Τα λεξικά που συμβουλευθήκα λένε τα εξής: bocë=μπουκάλα, bocar= κατασκευαστής φιαλών, bozë=είδος ποτού, voc =αγοράκι.

Το voc =μούτσος δεν μπόρεσα να το επαληθεύσω, βρηκα όμως τα bocman=λοστρόμος, vocë=μπουκάλι, vocë= vozgë=βαρέλι, vozëtar=vozgar=βαρελοποιός, vocërr=μικρούτσικος. Σύμφωνα με τον [VO], το voc προέρχεται απο τα vogël=μικρός και vogërr=πολύ μικρος, νάνος.

Στα Ρώσικα βοцман=λοστρόμος, боцар= βαρελάς, бочка=βαρέλι. Σε τελική ανάλυση αν το όνομα Μπότσαρης σημαίνει βαρελάς, είναι Σλαβικό και απαιτείται ανέβασμα τόνου. Ίσως βέβαια να σήμαινε μικρόσωμος και να προέρχεται από το vocërr

Μπότσικας[ΤΝ]

TKA=11. Αλβ. boçkë= (1) μικρό σφαιροειδές φρούτο (2) δηλητηριώδες φυτό με ιατρικές εφαρμογές, σκύλα η παράλιος και σκυλοκρόμυδο (3) χοντρούλης. Το ενδιαφέρον με αυτο το όνομα είναι τα όσα γραφουν οι Μανιάτες στην ιστοσελίδα

<http://www.mani.org.gr/horia/dlefktrou/milia/milia.htm> :

«Ένα άλλο σημαντικό ιστορικό γεγονός, στο οποίο αξίζει να αναφερθούμε, είναι η φιλοξενία στη Μηλιά, για τρία ολόκληρα χρόνια, του [Θεόδ. Κολοκοτρώνη](#) και της οικογένειάς του.

Εντελώς παρενθετικά, αναφέρουμε ότι το όνομα Κολοκοτρώνης χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά από τον παππού του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, Γιάννη Μπότσικα ή Μπιθεγκούρα, που αποτελεί μετάφραση του χαρακτηρισμού που του είχαν δώσει οι Αλβανοί (Μπιθεγκούρας).»

Πράγματι, ο [MT] αναφέρεται στο συνθετικό Μπιθι (με αναφορά στα ονόματα Μιθικότ[ζ|σ]ης. Το Αλβ. byth σημαίνει βάση, πάτος, πισινός και διάφορες Αλβ. λέξεις που αρχίζουν με vith σημαίνουν καπούλια, γλουτοί, κωλομέρια, βυθίζω, βυθίζομαι, βύθισμα/κατολίσθηση, γκρεμός, πάτος ρωγμής (εδάφους, παγετώνα) και όλες τους συγγενεύουν μορφολογικά και εννοιολογικά με τη λέξη βυθός.

Στά Αλβ. έχουμε τις λέξεις gur[ë]= πέτρα, βράχος και παρόμοια, gurës= (1) σφιχτός σα βράχος, μυώδης, πολύ δυνατός (2) σφιχτοχέρης τσιγκούνης και gurë=πηγή που αναβλύζει μέσα απο βράχο.

Οπότε το Κολοκοτρώνης είναι κατα λέξη μετάφραση του Μπιθεγκούρας, ίσως μεταφορικά Σφιχτόκολος η Χοντρόκολος με το Χοντρόκολος να συμφωνή και με το Μπότσικας= χοντρούλης.

Διάφορες ιστοσελίδες βεβαιώνουν ότι το Μπότσικας δόθηκε σαν παρωνύμι διότι ο πρώτος Μπότσικας ήταν μικροκαμωμένος και μαυριδερός. Κι σε μερικές διαβάζουμε: Μερικές μάλιστα γράφουν concerning the name Μπότσικας, several Greek sites assert one of the following:

- 1) ... μπότσικας σημαίνει μαυριδερός
- 2) **Μπότσικας**, που στα αρβανίτικα σημαίνει **μαυριδερός**
- 3) ...ήταν Μπότσικας, επειδή ήταν μαυριδερός και το χρώμα του θύμιζε σκυλοκρεμμύδα

Από όλα αυτά μόνο το τελευταίο συνάδει με τα όσα διάβασα στα Αλβανικά λεξικά αλλά και το Μπότσικας από την σκυλοκρεμμύδα είναι ελαφρά προβληματικό διότι [εδώ](#) μεν διαβάζουμε ότι

Το squill των κήπων έχει συνήθως σκούρα μπλέ φύλλα (αλλά και άσπρα, ροζ, η πορφύρα. Το squill των φαρμακοποιών έχει άσπρα φύλλα και το κρομμύδι του χρησιμοποιείται σαν φάρμακο η κοκκινωπά φύλλα και το κρεμμύδι του γίνεται ποντικοφάρμακο

[Εκεί](#) δε αναγιγνώσκουμε ότι

Scilla autumnalis: Τα μικρά μοβ άνθη του ξεφυτρώνουν ανάμεσα στους βράχους, αλλά και σε ανοιχτές περιοχές. Η «λατινική» scilla στα Ελληνικά λέγεται και σκιλλοκρόμμυδο ή κουτσούπα. Θεωρείται δηλητηριώδες και γι' αυτό δεν χρησιμοποιείται ούτε στην Ιατρική ούτε στη μαγειρική.

Αυτές οι περιγραφές είναι αλληλοσυγκρουόμενες αλλά ετυμολογικά αυτό δεν έχει σημασία. Αν οι Πελοποννήσιοι της εποχής θεωρούσαν το σκιλλοκρόμμυδο ή κουτσούπα (squill)σαν συνώνυμο του σκούρου, το μπότσικας ίσως, αλλά όχι υποχρεωτικά, σημαίνει μαυριδερός. Η

ετυμολογία από το boşkö= σκύλα η παράλιος, σκυλοκρόμυδο ενισχύεται πάντως από το σχετικά κοινό επώνυμο Κουτσούπας (βλέπε επώνυμο).

Μπουγάς [TN]

Σύμφωνα με τους [TM,ΤΔ] απο το Τούρκικο boğa= ταύρος (σημείωση: η λέξη είχε και τη μορφή buğa, στά Χιώτικα υπάρχει η λέξη μπουγάς με την ίδια σημασία). Ίσως, αλλά μάλλον απίθανο, και απο το αρχαϊζον buğ= αρχηγός [RT]. Στον ΤΚΚΕ οι Boğa είναι 63, οι Buğa 29, Buğ δεν υπάρχει και οι Buğu είναι 3 (από το buğ= buğu=ατμός, αχνός, ομίχλη, ατμός πάνω σε γυαλί, καθρέφτη, κ.τ.τ.).

Μπουγατσάς Μπουγατσατζής Μπουγατσιάς Μπουγάτσος Μπούγιας[TN]

TKA=17,4,2,18. Ιταλικό foccacia → Τρκ. roğaça → μπουγάτσα= γλύκισμα, φύλλο ζύμης απέξω και γέμισμα (συνήθως κρέμα) μέσα. Το roğaça εμφανίζεται στα Οθ. και ως boğaç, buğaç

Μπούζας[TN] Μπούζης

TKA=100+, 51. Σύμφωνα με τους [ΑΚΛ,ΔΤ] από το Τρκ. buz= πάγος (κυριολεκτικά και μεταφορικά). Στον ΤΚΚΕ οι Buz είναι 42. Παρατηρούμε όμως ότι στα Αλβ. buzas= στενοχωρημένος, πικραμένος, δυσαρεστημένος, οργισμένος (buzë= χείλι, χείλος, μουσούδα) και buzëz= (1)αρρώστια (κυρίως γιδοπρόβατα) που προξενεί φουσκάλες στο στόμα (2) σκoinί/χαλινάρι για γαϊδούρια, μουλάρια, άλογα. Δεν είναι υποχρεωτικό βέβαια όλα τα ονόματα να έχουν την ίδια ρίζα. Ελαφρά προτιμώ την Αλβ. ρίζα για το Μπούζας, την Τρκ. για το Μπούζης.

Μπουζίκας[TN] Μπουζούκας

TKA=10. Ίσως από το Αλβ. buzik= σκύλος μαυρομούσουδος.
TKA=26. Ο [ΔΤ] γράφει από το büzüik=μπουζούκι η το bozük=χαλασμένος. Απ'ότι ξέρω, το büzüik=μπουζούκι είναι ενα κοινό, επαναλαμβανόμενο, διαχρονικό λάθος. Π.χ., ο [ΤΦ] και η πρώτη έκδοση του Λεξικού Μπαμπινιώτη ετυμολογούν το μπουζούκι από το büzüik ενώ αντιθέτως το [ΙΜΤ] επικαλείται το σωστό bozük. Η λέξη büzüik=bizik υπάρχει και σημαίνει (1) ζαρωμένος, σουρωμένος (2) κώλος, πρωκτός, κωλουρηπίδα (3) θάρρος, θράσος, κότσια, τσαμπουκάς. Παράλληλα bozük= χαλασμένος, κατεστραμμένος, σάπιος, σαθρός, κακός (καιρός) (2) είδος εγχόρδου μουσικού οργάνου. Το bozük εμφανίζεται και σα δεύτερο συνθετικό στη λέξη βασιβουζούκος (Τρκ. basibozük, στη κυριολεξία το κεφάλι του σάπιο, δεν δουλεύει)= άτακτος στρατιώτης του Τρκ. στρατού. Οι Bozük του

Μπούκουρας
Μπούκουρης
Μπούλας

TKKE είναι 18. Στον TKKE Büzük δέν υπάρχει αλλά υπάρχουν δύο διαδικτυακοί Büzük,
TKA=42, 24. Αλβ. bukur= όμορφος

Μπουλασίκης

Possibly from the Albanian bul meaning drop (of liquid), lob (ear, lungs, brain), bud, swollen pimple, certain types of seed (pea, bean). Compare also the Greek word σπυρί (pimple) used as well in expressions such as ενα σπυρι ρυζι, καφε, κ.τ.λ. .

TKA=18. Σύμφωνα με τον [ΔΤ] από το Τρκ. bulaşık=μεταδοτικός. Σύμφωνα με τον [RT] bulaşık= (1) μολυσμένος, βρώμικος (2) μεταδοτικός (αρρώστεια κ.τ.τ.) (3) αυτός που εκθέτει, δημιουργεί προβλήματα (4) λέρρα, βρωμιά, μουτζούρα, κηλίδα (5) άπλυτα πιάτα, λάντζα και τυο [TE] γράφει bulaşık adam= άνθρωπος φορτικός, κολλιτσίδα. Ένας και μόνο Bulaşık στον TKKE.

Μπουλμέτης[TN]

TKA=22. Μπουλμές στη γλώσσα των ναυτικών σημαίνει διάφραγμα, διαχωριστικό [ΔΔ] και στο [ναυτικό γλωσσάρι](#) διαβάζουμε:

μπουλμές, ο: τουρκ. bölme: ξύλινο εσωτερικό χώρισμα του πλοίου, μή μόνιμο, για ειδικές φορτώσεις.

Πράγματι στα Τρκ. bölme= (1) διαίρεση (μαθηματικά) (2) διαχωριστικός τοίχος (3) διαμέρισμα χώρισμα (4) διαχωριστικό πλοίου (στα Αγγλικά bulkhead). Περιέργως πως, στις χρυσές ιστοσελίδες του TKKE βρίσκουμε μία εταιρία θαλασσιών μεταφορών ονόματι Bulmet. Στον TKKE βρίσκουμε 3 Bölme, 3 Bölücü (bölücü= διασπαστικός, σχισματικός, διαιρετικός) και δύο Bölüm (bölüm= (1) μέρος, μέροςμα, υποδιαίρεση (2) πηλίκο (3) μέρος ενός όλου όπως, π.χ., κεφάλαιο βιβλίου, δόση πληρωμής, ένα επεισόδιο σαπουνόπερας, επιστημονικός κλάδος (4) η ανάπτυξη/διαμερισμός στρατιωτικών δυνάμεων. Σημειώνουμε και την έκφραση bölüm etti που έχει ηχητικά συγγένεια με το όνομα). Μπουλμέτης λέγεται και ο συγγραφέας/σκηνοθέτης της ταινίας «Πολίτικη Κουζίνα» ο οποίος γεννήθηκε στην Πόλη. Στις χρυσές σελίδες όμως υπάρχει μία εταιρία μεταφορών ονόματι Bulmet. Αυτό το στοιχείο όμως δεν θεμελιώνει ετυμολογία

Μπουλμπούλης

Μπουλμπούλογλου επώνυμο Μπιρμπίλης.

TKA=3,5 . Τρκ. bülbül= (Αλβ.) bilbil =μπιρμπίλι, αηδόνι. Βλέπε και

Μπουλούκης

TKA=9. Η από το Τρκ bölük=ομάδα ατακτων στρατιωτων (μπουλουκι) η παραλλαγή του Μπουλούκος.

Μπουλούκος	TKA=85. Η λέξη μπουλούκος=ευτραφήης, χοντρούλης ετυμολογείται από το Τρκ. = ευρυχωρία, αφθονία χώρου, αφθονία αγαθών, Βλέπε και Μπουλουξής.
Μπουλουξής[TN] Μπουλούτσης Μπουλούτσικος Μπουλούτσος	TKA=5,2,2,5. Ο [ΔΤ] τα ετυμολογεί (όπως και το Βουλουξής) σαν παραλλαγές του Πουλουκτοής (βλέπε επώνυμο). Το πρόβλημα είναι ότι αυτά τα ονόματα έχουν επιφανειακές τουλάχιστον ομοιότητες με ονόματα τα οποία ετυμολογούνται από το Τρκ. böyük η bolluk. Στα Τρκ. η ρίζα böl έχει την έννοια της διαιρέσεως οπότε böyük είναι στρατιωτική υποδιαίρεση 100-250 ανδρών γνωστή στα Αλβ. ως bylyk και στα Ελληνικά ως μπουλούκι. Στον ΤΚΚΕ οι Böyük είναι 109 και οι Böyükçü 3. Παράλληλα έχουμε και τη λέξη bolluk= ευρυχωρία, αφθονία χώρου, αφθονία αγαθών με τους Bolluk στον ΤΚΚΕ να είναι 26. Τέλος, στα Ελληνικά μπουλουξής=διοικητής η μέλος μπουλουκιού, θιασάρχης. Νομίζω ότι το Μπουλουξής προέρχεται από το böyük ενώ για τα τίθα άλλα ο αναγνώστης μπορεί να διαλέξει ανάμεσα στο böyük και στο bolluk.
Μπούμπουλης (TN)	TKA=69. Ίσως απο το Αλβανικό bubullin (αστραποβροντάει) η το bubulesh= μάλλινος αλλα και αργόστροφος, βλάκας.
Μπουνάκης[TN] Μπουνάκος	TKA=5, 12. ο [ΔΤ] το ετυμολογεί, σωστά, από τι Τρκ, bunak. Ατυχώς όμως το αποδίδει ως υπέργηρος ενώ τα δικά μου λεξικά το αποδίδουν ως ξεμωραμένος, (γερο)ξεκούτης, ραμολιμένο
Μπουραντάς [TN] Μπούρας	Ίσως όπως και το Μπούρας. Σημειώνουμε και το burran=άντρας μεγαλόσωμος). Αλβ. burrë= άντρας, σύζυγος, παλληκάρι, τίμιος, επιφανής. ο [MT] αναφέρεται και στο Σλβ. bura=καταιγίδα. Παρόμοιες λέξεις υπάρχουν και στα Ελληνικά (μπόρα, μπουρίνι) και ετυμολογία (βορεινός --> Latin borinus --> μπουρίνι). Σημειώνουμε και τα burras[h]= ανδροπρεπής, αντρίκειος και επίρημα (αντρίκεια, γενναία, ανδροπρεπώς)
Μπουρατσιάς [TN]	Ίσως απο το Αλβ. burrac= (1)κοντός, άσχημος, νάνος (2) συνεσταλμένος, δειλός
Μπουρέκας	TKA=18, βλέπε Μπουρεξής
Μπουρεξής Μπουρεξάκης	TKA=2,6. Τρκ börek=μπουρέκι πίττα, τυρόπιττα, και börekçi=τυροπιπτάς
Μπουρζίκος	TKA=7
Μπουρκουτσόγλου	
Μπουρμάς	TKA=25. Στα Τρκ. burmak= στρίβω, περιστρέφω, βιδώνω (2) μουνουχίζω με περιστροφή του κατάλληλου ανατομικού μέλους (3) δίνω στυφή γεύση (4) ενοχλώ (στομάχι και παρόμοια) στενοχωρώ (5) περιτυλίγω καιθ μπουρμάς ήταν υποτιμητικός όρος των Τούρκων για

τους πρώτους Κρήτες εξωμότες οι οποίοι συνέχιζαν να στρίβουν το μουστάκι αντί να ακολουθήσουν τα ΟΘ. έθιμα [ΔΔ].

Μπούρμπουλας

Μπουρμπούλης

Μπούρμπος

Μπουρνάζης

Μπουρνάζος

Μπουρνάς

Μπουρνοβαλάκης

Μπουρνόζος

Μπουρνούς

Μπουρνουσούζης

Μπουρούς

Μπουρούσας

Μπουρούσης

Μπουρούσος

Μπουρουτζίκας

Μπουρσουκής

Μπουτεράκος

Μπουτζίκος

Μπουτζούρης

Μπουτούν[ας,ης,ος]

Μπραχάμης

Μπρεδήμας

Μπρέντας

TKA=66. Οπως και το Μπιρμπίλης.

TKA=2,65. Οθ. burnaz= μυταράς, γαμψομούτης. Στον ΤΚΚΕ οι Burnaz είναι 26.

TKA=74. Οπως και το Μπουρνάζης

TKA=1,7,14,2. Οθ. buruz= (1) ζαρωματιά, ρυτίδα, αυλακωτή επιφάνεια (π.χ., υλικού προχειρης σκεπής) (2) η πράξη που προξενεί ζαρωματιές κ.τ.τ. (3) ξηρός καρπός. Στον ΤΚΚΕ οι Buruz είναι 14.

TKA=1. Τρκ. buruzuk=τσαλακωμένος, ζαρωμένος, σουρωμένος, ρυτιδωμένος. Στον ΤΚΚΕ Buruzuk=7.

TKA=18. (Ιταλ μπούττερο;;;)

TKA=6. Ισως απο το Τρκ. bücür=κοντός, κοντόχοντρος, μικροκαμωμένος. Στον ΤΚΚΕ δεν υπάρχει ούτε ένας Bücür και κατ'πατα φαινόμενα δεν υπάρχει επώνυμο ούτε στο διαδίκτυο.

TKA=4. Τρκ. бүтүн= όλος, ολόκληρος, ακέραιος, αμέριστος, μονοκόμματος κ.τ.τ.. Στον ΤΚΚΕ οι Bütün είναι 109.

TKA=TKΘ=0 αλλά αναφορ'ες στο διαδίκτυο. Σε γενικές γραμμές από το Αραβικό İbrahim μορφή του Abraham= πατέρας/πρόγονος πολλών/πλήθους. Αναλογη ετυμολογία έχει προταθεί και για την τοποθεσία Μπραχάμι

Αλβ. bredh= (1) περιφέρομαι, περιπλανώμαι, τριγυρίζω σουλατσάρω (2) τρέχω, πηδάω (3) σπαταλάω το χρόνο μου, τρέχω πίσω απο τον ποδόγυρο (bredh• lule me lule= πηγαίν• απο λουλούδι/γυναίκα σε λουλούδι/..., το • αντιπροσωπεύει ρηματική κατάληξη) και bredhës=(1) πλανόδιος, νομαδικός, περιφερώμενος (2) ξεκάρφωτος, χωρίς σύστημα, άστατος (3) πλανόδιος, αλήτης, μπαγαμπόντης

TKA=34 . Στα Αλβ. brenda=μέσα, εντός και χρησιμοποιείται σαν πρώτο συνθετικό σε λέξεις οπως ο σώγαμπρος (ζη με τα πεθερικά του) η φυλακισμένος.

Μπρέσκας

Μπριάκος

Λατινικό *ebrius*→*ebriacus*→(Ιταλικά) *ubriaco, ebriaco, briaco*. Η αρχική εννοια μεθυσμένος και εν συνεχεία μέθυσσος. ΙνδοΕυρωπαϊκή ρίζα *egw*→ *ebrius, inebriate*, (και με το (σε=χωρίς) *sobrius, sober* αλλά και νήφω=δέν πίνω κρασί, νηφάλιος.

Μπρίγγος(TN)

TKA=10. Μάλλον απο το Αλβ. *brigo* =επικρίνω, παρατηρώ, επιτιμώ η το *brigjo*=ανησυχώ, στενοχωρώ, ενοχλώ.

Μπρισιμτζής

Μπρισιμτζάκης

Μπρισίμης

Μπροουσαλής

Μυράτ

Μώραλης

Μωραλόγλου

TKA=4, 3, 14. Τρκ. *ibrişim=ebrişem=μεταξωτή κλωστή και ibrişimci=κατασκευαστής/έμπορος μεταξωτών κλωστών*. Στον ΤΚΚΕ *İbrişim=4, İbrişimci=0*.

απο τα Προυσσα

Καλλιτεχνική έκδοση του Μουράτη.

Σύμφωνα με τον [BB] Μωραλόγλου είναι Πισιδικό επώνυμο από το.

Τρκ *mor*= πορφυρός, βαθυκόκκινος, μαβής, μενεξεδένιος (χρώμα). Η λέξη επίσης χρησιμοποιείται σε τυποποιημένες εκφράσεις τού τύπου *mor etmek* =ντροπιάζω, ταπεινώνω και *mor olmak*=αισθάνομαι ντροπή αλλά και «μέ μαύρισαν στό ξύλο».

Ο {ΑΚΛ}, και όχι μόνο, το ετυμολογεί απο το Ελληνικό Μοριάς, Mora στα Τρκ., εξ ου *Moralı=Μοραΐτης* το οποίο εν συνεχεία ελληνοποιήθηκε ως Μ[ό|ώ]ραλης. Κατασκευή ανάλογη των

Δράμα→*Dramalı*→Δράμαλης

Σμύρνη→*Izmir*→*Izmirli*→*Ισμιρλής=Σμυρνιός* (δές *Ισμιρλής, Ισμιρλίδης, Ισμιρλόγλου, ΤΚΘ=5*). Ίσως να έχουν και οι δύο δίκηο αλλά η εκδοχή του [ΑΚΛ] φαίνεται πιό πειστική και το [ΕΤ] αποδίδει το Μοραΐτης ως *Moralı* στα Τρκ.

[M10]

Οι Ελένη Αμπατζή και Μανουήλ Τασούλας («Ινδοπρεπών Αποκάλυψη. Από την Ινδία του εξωτισμού στη λαϊκή μούσα των Ελλήνων», εκδόσεις Ατραπός, 1998) μελετούν το θέμα της μεταλλαγής Ινδικών μελωδιών σε ελληνικά λαϊκά τραγούδια. Ενα από αυτά είναι και τό γνωστό «**Μαντουβάλα**». Τό όνομα *Madhubala* είναι πράγματι Ινδικό (καί όνομα στάρ του κινηματογράφου). Κατά τά φαινόμενα από τά *madhu*=γλυκός, μέλι και *bala*= νέος, νεαρός (Σανσκριτικά) τα οποία είναι και από μόνα τους Ινδικά ονόματα.